

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΚΟΜ(94) 226 τελικό

Βρυξέλλες, 01.06.1994

94/ 0136(AVC)

Πρόταση

απόφασης του Συμβουλίου και της Επιτροπής
για τη σύναψη της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας
μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών
αυτών αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

Λιτιολογική έκθεση

1. Η συνημμένη πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου και της Επιτροπής αποτελεί νομικό μέσο για τη σύναψη συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών αυτών, αφενός, και της Ουκρανίας αφετέρου.
2. Μετά την έγκριση των διαπραγματευτικών οδηγιών από το Συμβούλιο στις 5 Οκτωβρίου 1992, πραγματοποιήθηκαν διαπραγματεύσεις με την Ουκρανία κατά το 1993 και 1994. Η συμφωνία μονογραφήθηκε στις 23 Μαρτίου 1994, μετά από τέσσερις γύρους διαπραγματεύσεων.
3. Πρόκειται για μια μεικτή συμφωνία, η οποία καλύπτει τομείς στους οποίους έχουν αρμοδιότητες και οι δύο κοινότητες και τα κράτη μέλη και συνάπτεται για αρχική περίοδο δέκα ετών.

Καθιερώνει πολιτικό διάλογο. Επιπλέον η συμφωνία εφαρμόζεται στις εμπορευματικές συναλλαγές, τις συνθήκες εργασίας, την εγκατάσταση και λειτουργία επιχειρήσεων, τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών, τις πληρωμές και τα κεφάλαια, τον ανταγωνισμό, την προστασία της πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, την νομοθετική συνεργασία, την οικονομική συνεργασία, την πολιτιστική συνεργασία και τη χρηματοδοτική συνεργασία.

Η συμφωνία περιέχει ρήτρα η οποία προβλέπει την αναστολή της, ακόμη και μονομερώς, εφόσον διαπιστωθεί παράβαση ουσιωδών στοιχείων που αποτελούν τη βάση της συμφωνίας όπως τήρηση των δημοκρατικών αρχών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των αρχών της οικονομίας αγοράς.

Η συμφωνία προβλέπει ένα θεσμικό πλαίσιο για την εκτέλεση της: Συμβούλιο Συνεργασίας, Επιτροπή Συνεργασίας και Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συνεργασίας.

Η συμφωνία αναφέρεται στην προοπτική ενός μελλοντικού χώρου ελευθέρων συναλλαγών. Το 1988 θα εκτιμηθούν οι περιστάσεις για να διαπιστωθεί κατά πόσον μπορούν να αναληφθούν διαπραγματεύσεις για μια συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών.

Η τελωνειακή συνεργασία καλύπτεται από χωριστό πρωτόκολλο.

4. Όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ της Κοινότητας και της Ουκρανίας, η συμφωνία αντικαθιστά την συμφωνία εμπορίου και εμπορικής και οικονομικής συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Οικονομικών Κοινοτήτων και της ΕΣΣΔ που υπεγράφη στις 18 Δεκεμβρίου 1989.

5. Οι διαδικασίες των τριών κοινοτήτων (ΕΚ, ΕΚΑΕ και ΕΚΑΧ) για την υπογραφή και σύναψη της συμφωνίας διαφέρουν.

Για τη σύναψη της συμφωνίας:

- το Συμβούλιο συνάπτει τη συμφωνία, με τη συγκατάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 113 και 235 και από κοινού με το άρθρο 228 παράγραφος 3, δεύτερη υποπαράγραφος της συνθήκης ΕΚ, εκδίδοντας τις συνημμένες αποφάσεις.
- η Επιτροπή συνάπτει τη συμφωνία εξ ονόματος της ΕΚΑΧ, σύμφωνα με το άρθρο 95 της συνθήκης ΕΚΑΧ, μετά από διαβουλεύσεις με τη Συμβουλευτική Επιτροπή και με την ομόφωνη συγκατάθεση του Συμβουλίου.
- η Επιτροπή συνάπτει τη συμφωνία (εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας) αφού την εγκρίνει το Συμβούλιο σύμφωνα με τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 101 της συνθήκης Ευρατόμ.

Η σύναψη της συμφωνίας πρέπει να επικυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη λόγω του μεικτού χαρακτήρα της συμφωνίας.

6. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Επιτροπή ζητά από το Συμβούλιο να εκδώσει τη συνημμένη απόφαση.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΤΗΣ ....

για τη σύναψη της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας

μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών

αυτών αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου

(.../.../ ΕΚΑΧ/ΕΚ/ΕΥΡΑΤΟΜ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ, των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα,

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 113 και 235 από κοινού με το άρθρο 228 παράγραφος 3, δεύτερη υποπαράγραφος,

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και ιδίως τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 101,

τη συγκατάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Εκτιμώντας:

ότι πρέπει να εγκριθεί η Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών αυτών, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου, που υπεγράφη στις .....

ότι ζητήθηκε η γνώμη της Συμβουλευτικής Επιτροπής και μετά την ομόφωνη συμφωνία του Συμβουλίου,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

Άρθρο 1

Η συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών αυτών αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου, καθώς και το πρωτόκολλο, οι ανταλλαγές επιστολών και οι δηλώσεις εγκρίνονται εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

Τα κείμενα αυτά επισυνάπτονται στην παρούσα Απόφαση.

Άρθρο 2

1. Η θέση την οποία θα λάβει η Κοινότητα στο Συμβούλιο Συνεργασίας καθορίζεται από το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, ή, εφόσον χρειάζεται, από την Επιτροπή, σε κάθε περίπτωση δε σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις των συνθηκών για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.
2. Σύμφωνα με το άρθρο 78 της συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας, ο πρόεδρος του Συμβουλίου προεδρεύει στο Συμβούλιο Συνεργασίας και παρουσιάζει τη θέση της Κοινότητας. Εκπρόσωπος της Επιτροπής προεδρεύει στην Επιτροπή Συνεργασίας, σύμφωνα με τον εσωτερικό της κανονισμό και παρουσιάζει τη θέση της Κοινότητας.

Άρθρο 3

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου προβαίνει στη γνωστοποίηση που προβλέπεται στο άρθρο 99 της συμφωνίας, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Ο πρόεδρος της Επιτροπής προβαίνει επίσης σε γνωστοποίηση εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

Βρυξέλλες,

Τελική πράξη

Οι πληρεξούσιοι:

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ,
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ,
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ,
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ,
ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,
ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΟΥΚΑΤΟΥ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ,
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,
ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,

Συμβαλλόμενα μέρη στη Συνθήκη για την ίδρυση της ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ,
της συνθήκης για την ίδρυση της ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ
ΧΑΛΥΒΑ, και της συνθήκης για την ίδρυση της ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ,

εφεξής καλούμενα τα "κράτη μέλη", και της

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ, ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ και
της ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑ, εφεξής καλούμενες "η
Κοινότητα",

αφενός, και

οι πληρεξούσιοι της Ουκρανίας,

αφετέρου,

συνερχόμενοι .....του έτους χίλια εννεακόσια ενεννήντα τέσσερα για την
υπογραφή της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας για την
εγκαθίδρυση εταιρικής σχέσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των
κρατών μελών αυτών, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου, εφεξής
καλούμενη συμφωνία Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας, ενέκριναν το εξής
κείμενο:

τη συμφωνία Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας και το Πρωτόκολλο για την
αμοιβαία συνδρομή σε τελωνειακά ζητήματα.

Οι πληρεξούσιοι των κρατών μελών και της Κοινότητας και οι πληρεξούσιοι της Ουκρανίας ενέκριναν τα κείμενα των κοινών δηλώσεων που αναφέρονται κατωτέρω και επισυνάπτονται στην παρούσα Τελική Πράξη:

Κοινή Δήλωση για το άρθρο 13 της Συμφωνίας

Κοινή Δήλωση για το άρθρο 23 της Συμφωνίας

Κοινή Δήλωση για το άρθρο 24 της Συμφωνίας

Κοινή Δήλωση για την έννοια του "ελέγχου" στο άρθρο 25 παράγραφος β και στο άρθρο 36 της Συμφωνίας

Κοινή Δήλωση για το άρθρο 42 της Συμφωνίας

Κοινή Δήλωση για το άρθρο 94 της Συμφωνίας

Οι πληρεξούσιοι των κρατών μελών και της Κοινότητας και οι πληρεξούσιοι της Ουκρανίας έλαβαν επίσης σημείωση των ανταλλαγών επιστολών που ακολουθούν και επισυνάπτονται στην παρούσα Τελική Πράξη:

Συμφωνία με τη μορφή ανταλλαγής επιστολών για το άρθρο 13α της Συμφωνίας

Συμφωνία με τη μορφή ανταλλαγής επιστολών για το κεφάλαιο το οποίο αφορά την εγκατάσταση επιχειρήσεων, τίτλος IV, Κεφάλαιο 2 της Συμφωνίας

Έγινε.....το έτος χίλια εννεακόσια ενεννήντα τέσσερα.

Για το Συμβούλιο και την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Για την Ουκρανία.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ

ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

για τη σύναψη εταιρικής σχέσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου.

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ,

Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ,

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ,

Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΙΡΛΑΝΔΙΑ,

Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΔΟΥΚΑΤΟ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,

Η ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,

συμβαλλόμενα μέρη της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χαλύβα και της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας,

εφεξής καλούμενα "κράτη μέλη", και

η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ, η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ και η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑ,

εφεξής καλούμενες "η Κοινότητα",

αφενός,

και η ΟΥΚΡΑΝΙΑ,

αφετέρου,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την επιθυμία των μερών να εγκαθιδρύσουν στενές σχέσεις με βάση τους ιστορικούς δεσμούς που τα ενώνουν,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ τη σπουδαιότητα ανάπτυξης δεσμών συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της, και της Ουκρανίας, καθώς και τις κοινές αξίες τις οποίες μοιράζονται τα συμβαλλόμενα μέρη,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η Κοινότητα και η Ουκρανία επιθυμούν να ενισχύσουν τους δεσμούς αυτούς και να συνάψουν εταιρική σχέση και συνεργασία που θα εμβαθύνουν και θα διευρύνουν τις σχέσεις που είχαν καθιερωθεί στο παρελθόν, ιδίως με τη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και της Ένωσης Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών για το εμπόριο και την εμπορική και οικονομική συνεργασία, που υπεγράφη στις 18 Δεκεμβρίου 1989,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ την προσήλωση της Κοινότητας, των κρατών μελών της και της Ουκρανίας στην ενίσχυση των πολιτικών και οικονομικών ελευθεριών που αποτελούν τη βάση της εταιρικής σχέσης,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ την προσήλωση των μερών στην προώθηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας καθώς και στην ειρηνική διευθέτηση των διενέξεων και τη συνεργασία για το σκοπό αυτό στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών και της Διάσκεψης για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ τη σταθερή προσήλωση της Κοινότητας, των κρατών μελών της και της Ουκρανίας στην πλήρη εφαρμογή όλων των αρχών και των διατάξεων που περιέχουν η τελική πράξη της Διάσκεψης για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΔΑΣΕ), τα τελικά έγγραφα των διασκέψεων της Μαδρίτης και της Βιέννης που επακολούθησαν, το έγγραφο της Διάσκεψης ΔΑΣΕ της Βόννης για την οικονομική συνεργασία, ο Χάρτης των Παρισίων για μια νέα Ευρώπη και το έγγραφο ΔΑΣΕ του Ελσίνκι 1992 με τίτλο "Οι προκλήσεις της αλλαγής",

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ στο πλαίσιο αυτό ότι η υποστήριξη της ανεξαρτησίας, της εθνικής κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Ουκρανίας θα συμβάλει στη διασφάλιση της ειρήνης και της σταθερότητας στην περιοχή της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και στο σύνολο της ευρωπαϊκής ηπείρου,

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ την προσήλωση της Κοινότητας, των κρατών μελών της και της Ουκρανίας στον Ευρωπαϊκό Χάρτη για την Ενέργεια και στη διακήρυξη της Διάσκεψης της Λουκέρνης του Απριλίου 1993,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ότι το κράτος δικαίου και ο σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ιδίως των μειονοτήτων, έχουν θεμελιώδη σημασία για την εγκαθίδρυση πολυκομματικού συστήματος με ελεύθερες και δημοκρατικές εκλογές και την οικονομική ελευθέρωση που αποβλέπει στη δημιουργία οικονομίας αγοράς,

ΠΙΣΤΕΥΟΝΤΑΣ ότι η πλήρης εφαρμογή της εταιρικής συνεργασίας είναι αλληλένδετη με την πραγματική συνέχιση των πολιτικών, οικονομικών και νομικών μεταρρυθμίσεων της Ουκρανίας, καθώς και με τη θέσπιση των παραγόντων που είναι απαραίτητοι για τη συνεργασία, ιδίως με βάση τα συμπεράσματα της διάσκεψης ΔΑΣΕ της Βόννης,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ενθαρρύνουν τη διαδικασία της περιφερειακής συνεργασίας με τις όμορες χώρες στους τομείς που καλύπτει η παρούσα συμφωνία, ώστε να ευνοηθούν η ευμερία και η σταθερότητα στην περιοχή,
ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καθιερώσουν και να αναπτύξουν τακτικό πολιτικό διάλογο για τα διμερή και διεθνή θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΣ την επιθυμία της Ουκρανίας να καθιερώσει στενή συνεργασία με τα ευρωπαϊκά όργανα,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την προθυμία της Ένωσης να αναπτύξει οικονομική συνεργασία και να παράσχει την τεχνική βοήθεια που είναι απαραίτητη για την εφαρμογή της οικονομικής μεταρρύθμισης στην Ουκρανία,

ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η συνθήκη θα ευνοήσει τη σταδιακή προσέγγιση μεταξύ της Ουκρανίας και ευρύτερης ζώνης συνεργασίας στην Ευρώπη και των γειτονικών περιοχών καθώς και τη σταδιακή ένταξη της Ουκρανίας στο ανοικτό διεθνές εμπορικό σύστημα,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την προσήλωση των μερών στην ελευθέρωση του εμπορίου, με βάση τις αρχές της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου, όπως τροποποιήθηκε από τις διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ της ανάγκης να βελτιωθούν οι συνθήκες για τις εμπορικές δραστηριότητες και τις επενδύσεις, καθώς και οι συνθήκες για τη σύσταση εταιρειών, το εργατικό δυναμικό, την παροχή υπηρεσιών και τις κινήσεις κεφαλαίων,

ΧΑΙΡΕΤΙΖΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη σπουδαιότητα των πρωτοβουλιών της Ουκρανίας για τη μετάβαση από οικονομία με κεντρικό σχεδιασμό χώρας κρατικού εμπορίου σε οικονομία αγοράς,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ότι η συνεργασία μεταξύ των μερών υπό τις μορφές που καθορίζονται στη συμφωνία αυτή θα ευνοήσει τη μετάβαση στην οικονομία αγοράς,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ότι η παρούσα συμφωνία θα δημιουργήσει νέο κλίμα στις οικονομικές σχέσεις μεταξύ των μερών, και ιδίως στην ανάπτυξη του εμπορίου και των επενδύσεων, μέσα που είναι απαραίτητα για την οικονομική αναδιάρθρωση και τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καθιερώσουν στενή συνεργασία στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος, λαμβανομένης υπόψη της αλληλεξάρτησης που υπάρχει μεταξύ των μερών στον τομέα αυτό,

ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι τα μέρη σκοπεύουν να αναπτύξουν τη συνεργασία στον τομέα των επιστημών και τεχνολογιών για μη στρατιωτικούς σκοπούς, καθώς και της διαστημικής έρευνας, λαμβανομένης υπόψη της συμπληρωματικότητας των δραστηριοτήτων τους στον τομέα αυτό,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καθιερώσουν πολιτιστική συνεργασία και να βελτιώσουν την ανταλλαγή των πληροφοριών,

Συμφώνησαν στα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Συνάπτεται εταιρική σχέση μεταξύ της Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου. Οι στόχοι της εταιρικής σχέσης είναι οι εξής:

- να παράσχει κατάλληλο πλαίσιο για τον πολιτικό διάλογο των μερών, οποίος θα επιτρέψει την ανάπτυξη στενότερων πολιτικών σχέσεων μεταξύ τους,
- να προωθήσει το εμπόριο, τις επενδύσεις και τις αρμονικές οικονομικές σχέσεις μεταξύ των μερών και να ευνοήσει έτσι τη σταθερή και διαρκή ανάπτυξη,

- να δημιουργήσει βάση για την οικονομική, κοινωνική και χρηματοδοτική συνεργασία, τη συνεργασία στον τομέα της επιστήμης και τεχνολογίας για μη στρατιωτικούς σκοπούς, και την πολιτιστική συνεργασία σύμφωνα με το κριτήριο του αμοιβαίου συμφέροντος,
- να υποστηρίξει τις προσπάθειες της Ουκρανίας για την εδραίωση της δημοκρατίας, την ανάπτυξη της οικονομίας της και την ολοκλήρωση της μετάβασης σε οικονομία αγοράς.

ΤΙΤΛΟΣ Ι: ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 2

Ο σεβασμός των δημοκρατικών αρχών και των δικαιωμάτων του ανθρώπου, όπως ορίζεται, ιδίως, στην τελική πράξη του Ελσίνκι και στο Χάρτη των Παρισίων για μια νέα Ευρώπη, καθώς και οι αρχές της οικονομίας της αγοράς, που περιέχουν τα έγγραφα της Διάσκεψης ΔΑΣΕ της Βόννης, διαπνέουν τις εσωτερικές και εξωτερικές πολιτικές των μερών και αποτελούν θεμελιώδες στοιχείο της εταιρικής σχέσης και της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 3

Τα μέρη θεωρούν ότι είναι ουσιαστικής σημασίας για τη μελλοντική ευημερία και σταθερότητα της περιοχής της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, να διατηρήσουν τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη που προήλθαν από τη διάλυση της Ένωσης Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών (εφεξής καλούμενα "Ανεξάρτητα Κράτη") και να αναπτύξουν τη συνεργασία μεταξύ τους σύμφωνα με τις αρχές της τελικής πράξης του Ελσίνκι και το διεθνές δίκαιο, με πνεύμα καλής γειτονίας, καθώς και να καταβάλουν κάθε προσπάθεια για να ενθαρρύνουν τη διαδικασία αυτή.

Βάσει των ανωτέρω, τα μέρη θεωρούν ότι πρέπει να λάβουν δεόντως υπόψη, στην ανάπτυξη των σχέσεών τους, την επιθυμία της Ουκρανίας να διατηρήσει δεσμούς συνεργασίας με τα άλλα Ανεξάρτητα Κράτη.

Άρθρο 3 α

Τα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση, ιδίως όταν θα έχει προωθηθεί περαιτέρω η διαδικασία οικονομικής μεταρρύθμισης στην Ουκρανία, να εξετάσουν τη δυνατότητα διεύρυνσης των σχετικών τίτλων της συμφωνίας, ιδίως τον τίτλο III και το άρθρο 41 α, με σκοπό να εγκαθιδρυθεί μεταξύ τους ζώνη ελεύθερων συναλλαγών. Το Συμβούλιο Συνεργασίας μπορεί να διατυπώσει σχετικά συστάσεις στα μέρη. Η διεύρυνση αυτή μπορεί να γίνει μόνο κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των μερών σύμφωνα με τις καθ'έκαστον διαδικασίες. Τα μέρη θα προβούν σε διαβουλεύσεις το 1998 για να αποφασίσουν αν οι συνθήκες, και ιδίως η πρόοδος της Ουκρανίας όσον αφορά τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις με προσανατολισμό την αγορά καθώς και οι οικονομικές συνθήκες που θα επικρατούν τη στιγμή εκείνη, επιτρέπουν να αρχίσουν διαπραγματεύσεις για τη δημιουργία ζώνης ελεύθερων συναλλαγών.

Άρθρο 3 β

Τα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να εξετάσουν από κοινού, με αμοιβαία συναίνεση, τις τυχόν τροποποιήσεις που πρέπει να επιφέρουν σε οποιοδήποτε μέρος της συμφωνίας, λαμβανομένης υπόψη της αλλαγής των συνθηκών, ιδίως μετά την προσχώρηση της Ουκρανίας στη Γενική Συμφωνία

Δασμών και Εμπορίου (GATT). Η πρώτη εξέταση θα πραγματοποιηθεί τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας ή, αν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη, όταν γίνει η Ουκρανία συμβαλλόμενο μέρος της GATT.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ: ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

ΑΡΘΡΟ 4

Καθιερώνεται τακτικός πολιτικός διάλογος μεταξύ των μερών, τον οποίο τα μέρη προτίθενται να αναπτύξουν και να ενισχύσουν. Ο διάλογος αυτός συνοδεύει και παγιώνει την προσέγγιση της Κοινότητας με την Ουκρανία, ενισχύει τις πολιτικές και οικονομικές αλλαγές που πραγματοποιούνται στην εν λόγω χώρα και συμβάλλει στη δημιουργία νέων δεσμών αλληλεγγύης και νέων μορφών συνεργασίας. Ο πολιτικός διάλογος:

- θα ενισχύσει τους δεσμούς της Ουκρανίας με την Κοινότητα, και με τον τρόπο αυτό, με την κοινότητα των δημοκρατικών εθνών. Η οικονομική σύγκλιση που θα επιτευχθεί με την παρούσα συμφωνία θα οδηγήσει σε εντατικότερες πολιτικές σχέσεις·
- θα έχει ως αποτέλεσμα αυξημένη σύγκλιση των θέσεων για διεθνή θέματα, και ειδικότερα για θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, και, με τον τρόπο αυτό, θα αυξήσει την ασφάλεια και σταθερότητα·
- θα υποχρεώσει τα μέρη να συνεργάζονται για την ενίσχυση της σταθερότητας και της ασφάλειας στην Ευρώπη, την τήρηση των αρχών της δημοκρατίας, το σεβασμό και την προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, και ιδίως των δικαιωμάτων των μειονοτήτων· ενδεχομένως, θα διενεργούνται διαβουλεύσεις για τα σχετικά θέματα.

Άρθρο 5

Πραγματοποιούνται οι κατάλληλες διαβουλεύσεις μεταξύ των μερών σε ανώτατο πολιτικό επίπεδο.

Σε υπουργικό επίπεδο, ο πολιτικός διάλογος πραγματοποιείται στο πλαίσιο του Συμβουλίου Συνεργασίας που συστήνεται με το άρθρο 77, και σε άλλες περιστάσεις, κατόπιν αμοιβαίας συμφωνίας, συμπεριλαμβανόμενης της Τρόικας της Ένωσης.

Άρθρο 6

Τα μέρη θεσπίζουν περαιτέρω διαδικασίες και μηχανισμούς για πολιτικό διάλογο, μέσω κατάλληλων επαφών, ανταλλαγών και διαβουλεύσεων, ιδίως υπό τις ακόλουθες μορφές:

- τακτικές συνεδριάσεις υψηλού επιπέδου μεταξύ, αφενός, ανωτερων υπαλλήλων της Ουκρανίας και, αφετέρου, των αντιπροσώπων της Ένωσης·
- πλήρης αξιοποίηση όλων των διπλωματικών οδών μεταξύ των μερών, συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων διμερών και πολυμερών επαφών, όπως των Ηνωμένων Εθνών, των συνόδων της ΔΑΣΕ, κ. α.·
- τακτική ανταλλαγή πληροφοριών για θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος σχετικά με την πολιτική συνεργασία στην Ευρώπη·
- οποιοδήποτε άλλο μέσο το οποίο μπορεί να συμβάλει στην παγίωση και την ανάπτυξη του διαλόγου αυτού.

Άρθρο 7

Ο πολιτικός διάλογος σε κοινοβουλευτικό επίπεδο πραγματοποιείται στο πλαίσιο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συνεργασίας που συστήνεται δυνάμει του άρθρου 82 της συμφωνίας.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ: ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Άρθρο 8

1. Τα μέρη παρέχουν αμοιβαία μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1 της ΓΣΔΕ (GATT).
2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται όσον αφορά:
  - (α) τα πλεονεκτήματα που χορηγούνται με σκοπό να δημιουργηθεί τελωνειακή ένωση ή ζώνη ελευθέρων συναλλαγών ή δυνάμει της δημιουργίας τέτοιας ένωσης ή ζώνης·
  - (β) τα πλεονεκτήματα που χορηγούνται σε συγκεκριμένες χώρες σύμφωνα με τη Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου και άλλες διεθνείς συμφωνίες υπέρ των αναπτυσσόμενων χωρών·
  - (γ) τα πλεονεκτήματα που χορηγούνται στις όμορες χώρες με σκοπό τη διευκόλυνση του διασυνοριακού εμπορίου.

Άρθρο 9

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η αρχή της ελευθερίας διαμετακόμισης των εμπορευμάτων είναι θεμελιώδης προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της παρούσας συμφωνίας.

Όσον αφορά το θέμα αυτό, κάθε μέρος επιτρέπει τη διαμετακόμιση μέσω του εδάφους του χωρίς περιορισμούς για τα εμπορεύματα που κατάγονται από το τελωνειακό έδαφος ή προορίζονται για το τελωνειακό έδαφος του άλλου μέρους.

2. Οι κανόνες που περιγράφονται στο άρθρο V, παράγραφοι 2, 3, 4 και 5 της ΓΣΔΕ εφαρμόζονται μεταξύ των μερών.
3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τις τυχόν διατάξεις που αφορούν ειδικούς τομείς, όπως τον τομέα των μεταφορών, ή συγκεκριμένα προϊόντα που συμφωνούνται μεταξύ των μερών.

Άρθρο 9 α

Οι διατάξεις του άρθρου 8 παράγραφος 1 και του άρθρου 9 παράγραφος 2 δεν εφαρμόζονται κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου που θα λήξει στις 31 Δεκεμβρίου 1998 ή τη στιγμή της προσχώρησης της Ουκρανίας στη ΓΣΔΕ, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη, όσον αφορά τα πλεονεκτήματα που καθορίζονται στο παράρτημα I τα οποία χορηγούνται από την Ουκρανία στα άλλα Ανεξάρτητα Κράτη, από την ημέρα που προηγείται της ημερομηνίας έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 10

Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διεθνείς συμβάσεις σχετικά με την προσωρινή εισαγωγή εμπορευμάτων, και οι οποίες είναι δεσμευτικές και για τα δύο μέρη, τα συμβαλλόμενα μέρη χορηγούν αμοιβαία απαλλαγή από επιβαρύνσεις και δασμούς εισαγωγής επί προϊόντων που εισέρχονται προσωρινά, στις περιπτώσεις και σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπει οποιαδήποτε άλλη σχετική διεθνή σύμβαση στην οποία έχουν προσχωρήσει σύμφωνα με τις κατ'ιδίαν νομοθεσίες.

Λαμβάνονται υπόψη οι συνθήκες υπό τις οποίες το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος ανέλαβε τις δεσμεύσεις που απορρέουν από μια τέτοια σύμβαση.

Άρθρο 11

Τα εμπορεύματα καταγωγής Ουκρανίας και Κοινότητας εισάγονται αντίστοιχα στην Κοινότητα και την Ουκρανία με απαλλαγή από τους ποσοτικούς περιορισμούς, εξαιρουμένων των διατάξεων των άρθρων 13, 16 και 17 του παραρτήματος II καθώς και των διατάξεων των άρθρων 77, 81, 244, 249 και 280 των πράξεων προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Άρθρο 11 α

1. Τα προϊόντα του εδάφους του ενός μέρους που εισάγονται στο έδαφος του άλλου μέρους δεν υπόκεινται, άμεσα ή έμμεσα, σε εσωτερικούς φόρους ή άλλες εσωτερικές επιβαρύνσεις κάθε είδους, που υπερβαίνουν τους φόρους ή τις εσωτερικές επιβαρύνσεις που εφαρμόζονται, άμεσα ή έμμεσα, στα ομοειδή εγχώρια προϊόντα.
2. Εξάλλου, στα προϊόντα αυτά χορηγείται όχι λιγότερο ευνοϊκό καθεστώς από εκείνο που χορηγείται στα ομοειδή προϊόντα εθνικής καταγωγής, σύμφωνα με όλους τους νόμους, τους κανονισμούς και τις απαιτήσεις για την εγχώρια πώληση, την παροχή προς πώληση, την αγορά, τη μεταφορά, τη διανομή ή τη χρησιμοποίηση. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν θίγουν την επιβολή διαφόρων επιβαρύνσεων σχετικά με την εγχώρια μεταφορά που βασίζονται αποκλειστικά στην οικονομική δραστηριότητα του μέσου μεταφοράς και όχι στην εθνικότητα του προϊόντος.

Άρθρο 11 β

Τα ακόλουθα άρθρα της ΓΣΔΕ εφαρμόζονται τηρουμένων των αναλογιών μεταξύ των δύο μερών:

- (i) Άρθρο VII, παράγραφοι 1, 2, 3, 4α, 4β, 4δ, 5.
- (ii) Άρθρο VIII.
- (iii) Άρθρο IX.
- (iv) Άρθρο X.

Άρθρο 12

Τα προϊόντα ανταλλάσσονται μεταξύ των μερών στις τιμές αγοράς.

Άρθρο 13

1. Σε περίπτωση που ένα προϊόν εισάγεται στο έδαφος ενός των συμβαλλομένων μερών σε αυξημένες ποσότητες και με όρους που προκαλούν ή απειλούν να προκαλέσουν σοβαρή ζημία στους εθνικούς παραγωγούς ομοειδών ή άμεσα ανταγωνιστικών προϊόντων, η Κοινότητα ή η Ουκρανία, ανάλογα με το ποια είναι η ενδιαφερόμενη, μπορεί να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με τις ακόλουθες διαδικασίες και προϋποθέσεις.
2. Πριν ληφθεί οποιοδήποτε μέτρο, ή αμέσως μετά την περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 4, η Κοινότητα ή η Ουκρανία, ανάλογα με

το ποια είναι η ενδιαφερόμενη, παρέχει στην Επιτροπή Συνεργασίας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συμβάλουν στην εξεύρεση λύσης αποδεκτής και από τα δύο μέρη.

3. Αν, στο τέλος των διαβουλεύσεων, τα μέρη δεν καταλήξουν σε συμφωνία εντός 30 ημερών από την ημερομηνία που υποβλήθηκε το ζήτημα στην Επιτροπή Συνεργασίας, όσον αφορά τα μέτρα που είναι απαραίτητα για την αντιμετώπιση της κατάστασης, το μέρος που ζήτησε να γίνουν διαβουλεύσεις είναι ελεύθερο να περιορίσει τις εισαγωγές των εν λόγω προϊόντων στο βαθμό, και για το χρονικό διάστημα, που είναι απαραίτητο για την πρόληψη ή την εξάλειψη της ζημίας, ή να λάβει άλλα κατάλληλα μέτρα.
4. Σε κρίσιμες περιπτώσεις, κατά τις οποίες οποιαδήποτε καθυστέρηση προκαλεί ζημιές που θα ήταν δύσκολο να αποκατασταθούν, τα μέρη μπορούν να λάβουν μέτρα πριν από την έναρξη των διαβουλεύσεων, υπό την προϋπόθεση να διεξαχθούν διαβουλεύσεις αμέσως μετά την εφαρμογή αυτών των μέτρων.
5. Κατά την επιλογή των μέτρων που λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος άρθρου, τα συμβαλλόμενα μέρη δίνουν προτεραιότητα σε εκείνα τα μέτρα που προκαλούν την ελάχιστη δυνατή διαταραχή στην επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 13 α

Καμία διάταξη του παρόντος τίτλου, και ειδικότερα του άρθρου 13, δεν θίγει ούτε επηρεάζει τη λήψη, από ένα μέρος, μέτρων αντιντάμπινγκ ή αντισταθμιστικών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο VI της ΓΣΔΕ, τη συμφωνία για την ερμηνεία και εφαρμογή των άρθρων VI, XVI και XXIII της ΓΣΔΕ ή τη σχετική εθνική νομοθεσία.

Όσον αφορά τις έρευνες αντιντάμπινγκ ή τις έρευνες για τις επιδοτήσεις, κάθε μέρος συμφωνεί να εξετάσει τα αιτήματα του άλλου μέρους ή να ενημερώσει τα ενδιαφερόμενα μέρη για τα πραγματικά περιστατικά και εκτιμήσεις βάσει των οποίων πρέπει να ληφθεί η οριστική απόφαση. Πριν επιβληθούν οριστικοί δασμοί αντιντάμπινγκ ή αντισταθμιστικοί δασμοί, κάθε μέρος καταβάλλει κάθε προσπάθεια για την επίλυση του προβλήματος με εποικοδομητικό τρόπο.

Άρθρο 15

Η παρούσα συμφωνία δεν αντιτίθεται στις απαγορεύσεις ή τους περιορισμούς εισαγωγών, εξαγωγών ή διαμετακομίσεων που επιβάλλουν λόγοι δημόσιας ηθικής, δημόσιας τάξεως ή δημόσιας ασφάλειας, προστασίας της υγείας και της ζωής των ανθρώπων, των ζώων ή των φυτών, προστασίας των φυσικών πόρων, των εθνικών θησαυρών που έχουν καλλιτεχνική, ιστορική ή αρχαιολογική αξία ή προστασίας της πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, ούτε στους κανονισμούς που αφορούν το χρυσό και τον άργυρο. Εντούτοις, οι απαγορεύσεις ή οι περιορισμοί αυτοί δεν πρέπει να αποτελούν ούτε μέσο αυθαίρετων διακρίσεων, ούτε συγκαλυμμένο περιορισμό στο εμπόριο μεταξύ των μερών.

Άρθρο 16

Ο παρών τίτλος III δεν εφαρμόζεται στο εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων που υπάγονται στα κεφάλαια 50-63 της συνδυασμένης ονοματολογίας, τα οποία διέπονται από χωριστή συμφωνία που

μονογραφήθηκε στις 5 Μαΐου 1993 και εφαρμόζεται προσωρινά από την 1η Ιανουαρίου 1993.

Άρθρο 17

1. Το εμπόριο των προϊόντων που καλύπτει η συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος τίτλου ΙΙΙ, εξαιρουμένου του άρθρου 11 και, τη στιγμή έναρξης ισχύος, από τις διατάξεις της συμφωνίας για το ποσοτικό καθεστώς που εφαρμόζεται στο εμπόριο προϊόντων χάλυβα ΕΚΑΧ.
2. Δημιουργείται ομάδα επαφών για θέματα άνθρακα και χάλυβα, που αποτελείται, αφενός, από αντιπροσώπους της Κοινότητας και, αφετέρου, από αντιπροσώπους της Ουκρανίας.

Στο πλαίσιο της ομάδας επαφών διενεργούνται τακτικές ανταλλαγές πληροφοριών για όλα τα θέματα σιδήρου και χάλυβα που ενδιαφέρουν τα μέρη.

Άρθρο 18

Για το εμπόριο πυρηνικών υλικών εφαρμόζονται οι διατάξεις ειδικής συμφωνίας που θα συναφθεί μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και της Ουκρανίας.

ΤΙΤΛΟΣ ΙV: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Κεφάλαιο Ι: όροι εργασίας

Άρθρο 19

1. Με την επιφύλαξη των νόμων, των όρων και διαδικασιών που ισχύουν σε κάθε κράτος μέλος, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για να εξασφαλίσουν ότι δεν επιβάλλεται καμία διάκριση λόγω ιθαγένειας στη μεταχείριση των εργαζομένων, που έχουν ουκρανική υπηκοότητα και απασχολούνται νομίμως στο έδαφος ενός κράτους μέλους, όσον αφορά τους όρους εργασίας, τις αποδοχές ή τις απολύσεις, σε σύγκριση με τους υπηκόους αυτού του κράτους μέλους.
2. Με την επιφύλαξη των νόμων, των όρων και διαδικασιών που ισχύουν στην Ουκρανία, η Ουκρανία καταβάλλει κάθε προσπάθεια για να εξασφαλίσει ότι δεν επιβάλλεται καμία διάκριση λόγω ιθαγένειας στη μεταχείριση των εργαζομένων, που είναι υπήκοοι ενός κράτους μέλους και απασχολούνται νομίμως στο έδαφος της, όσον αφορά τους όρους εργασίας, τις αποδοχές ή τις απολύσεις, σε σύγκριση με τους υπηκόους της.

Άρθρο 19 α

Συντονισμός της κοινωνικής ασφάλισης

Τα μέρη συνάπτουν συμφωνίες με σκοπό:

- (i) να υιοθετήσουν, με την επιφύλαξη των όρων και προϋποθέσεων που ισχύουν σε κάθε κράτος μέλος, τις διατάξεις που απαιτούνται για

το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης για τους εργαζομένους που έχουν ουκρανική υπηκοότητα και απασχολούνται νομίμως στο έδαφος κράτους μέλους. Οι διατάξεις αυτές διασφαλίζουν ιδίως ότι:

- όλες οι περίοδοι ασφάλισης, απασχόλησης ή διαμονής που συμπληρώνουν οι εν λόγω εργαζόμενοι στα διάφορα κράτη μέλη προστίθενται για λόγους συνταξιοδότησης γήρατος, αναπηρίας και θανάτου και για την ιατρική περίθαλψη που προβλέπεται για τους εργαζόμενους·
- οι συντάξεις γήρατος, θανάτου, αναπηρίας, εργατικού ατυχήματος ή επαγγελματικής ασθένειας, με εξαίρεση των μη ανταποδοτικών εισφορών, μεταφέρονται ελεύθερα με τους συντελεστές που ισχύουν δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους ή των κρατών που τα οφείλουν·

(ii) να υιοθετήσουν, με την επιφύλαξη των όρων και προϋποθέσεων που ισχύουν στην Ουκρανία, τις διατάξεις που απαιτούνται για να παρασχεθεί στους εργαζόμενους που είναι υπήκοοι κράτους μέλους και απασχολούνται νομίμως στην Ουκρανία, παρόμοια μεταχείριση με αυτήν που ορίζεται στην παραγραφο (i) δεύτερη περίπτωση.

Άρθρο 19 β

Τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 19 α δεν επηρεάζουν τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διμερείς συμφωνίες μεταξύ της Ουκρανίας και των κρατών μελών, εάν οι συμφωνίες αυτές προβλέπουν ευνοϊκότερη μεταχείριση των υπηκόων της Ουκρανίας ή των κρατών μελών.

Άρθρο 20

Το Συμβούλιο Συνεργασίας θα εξετάσει τον τρόπο από κοινού διενέργειας ελέγχου της παράνομης μετανάστευσης, λαμβανομένης υπόψη της αρχής και της πρακτικής της επανεισδοχής.

Άρθρο 21

Το Συμβούλιο Συνεργασίας εξετάζει τις βελτιώσεις που μπορούν να επέλθουν στους όρους εργασίας για τους επιχειρηματίες σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις των μερών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιέχει το έγγραφο της Διάσκεψης ΔΑΣΕ της Βόννης.

Άρθρο 22

Το Συμβούλιο Συνεργασίας διατυπώνει συστάσεις για την εφαρμογή των άρθρων 19, 20 και 21.

Κεφάλαιο II: Όροι για την εγκατάσταση και τη λειτουργία των εταιρειών

Άρθρο 23

1. α) Σύμφωνα με τις κατ'ιδίαν νομοθεσίες και κανονισμούς, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη χορηγούν για την εγκατάσταση ουκρανικών εταιρειών στο έδαφός τους μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχουν στις εταιρείες των τρίτων χωρών.

- β) Χωρίς να θίγονται οι επιφυλάξεις του παραρτήματος IV, σύμφωνα με τις κατ,ιδίαν νομοθεσίες και κανονισμούς, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της παρέχουν για την εγκατάσταση των θυγατρικών των ουκρανικών εταιρειών στα εδάφη τους, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή, για τις δραστηριότητές τους, από αυτήν που χορηγούν στις κοινοτικές εταιρείες.
- γ) Σύμφωνα με τις κατ,ιδίαν νομοθεσίες και κανονισμούς, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της χορηγούν για την εγκατάσταση των υποκαταστημάτων των ουκρανικών εταιρειών στο έδαφός μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή, για τις δραστηριότητές τους, από αυτήν που παρέχουν στα υποκαταστήματα των εταιρειών των τρίτων χωρών.
2. α) Χωρίς να θίγονται οι επιφυλάξεις του παραρτήματος IV, σύμφωνα με τις κατ,ιδίαν νομοθεσίες και τους κανονισμούς της, η Ουκρανία χορηγεί για την εγκατάσταση των κοινοτικών εταιρειών στο έδαφός της, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που χορηγείται στις εταιρείες της ή τις εταιρείες των τρίτων χωρών, ανάλογα με το ποια είναι η ευνοϊκότερη.
- β) Σύμφωνα με τις κατ,ιδίαν νομοθεσίες και τους κανονισμούς της, η Ουκρανία χορηγεί στις θυγατρικές και τα υποκαταστήματα των κοινοτικών εταιρειών, που είναι εγκατεστημένες στο έδαφός της μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή, για τις δραστηριότητές τους, από αυτήν που χορηγείται στις εταιρείες ή τα υποκαταστήματά της αντίστοιχα, ή στις εταιρείες ή τα υποκαταστήματα των τρίτων χωρών, ανάλογα με το ποια είναι η ευνοϊκότερη.
3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να καταστρατηγηθούν η νομοθεσία και οι κανονισμοί ενός μέρους που ισχύουν για την πρόσβαση σε ειδικούς τομείς ή δραστηριότητες από τις θυγατρικές εταιρείες των εταιρειών του άλλου μέρους που έχουν εγκατασταθεί στο έδαφος του πρώτου.

Επιφελούνται της μεταχείρισης που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 οι εταιρείες που εγκαθίστανται στην Κοινότητα και την Ουκρανία, αντίστοιχα, την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, και οι εταιρείες που εγκαθίστανται μετά την ημερομηνία αυτή, αμέσως μετά την εγκατάστασή τους.

Άρθρο 24

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 96, οι διατάξεις του άρθρου 23 δεν ισχύουν για τις αεροπορικές μεταφορές, τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές και τις θαλάσσιες μεταφορές.
2. Ωστόσο, για τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται από τις ναυτιλιακές εταιρείες για την παροχή υπηρεσιών διεθνών θαλάσσιων μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων συνδυασμένων μεταφορών που περιλαμβάνουν θαλάσσια διαδρομή, κάθε μέρος επιτρέπει στις εταιρείες του άλλου μέρους να αναπτύσσει εμπορικές δραστηριότητες στο έδαφός του υπό μορφή θυγατρικών εταιρειών ή υποκαταστημάτων εφαρμόζοντας, για την εγκατάσταση και τη λειτουργία, προϋποθέσεις όχι λιγότερο ευνοϊκές από εκείνες που χορηγούνται στις εταιρείες του ή στις θυγατρικές ή τα υποκαταστήματα των εταιρειών των τρίτων χωρών, εάν αυτές είναι ευνοϊκότερες.

Οι δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- (α) το μάρκετινγκ και τις πωλήσεις υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών και συναφών υπηρεσιών με την άμεση επαφή με τους πελάτες, από την προσφορά της τιμής μέχρι την κατάρτιση του τιμολογίου, όταν τις υπηρεσίες αυτές διαχειρίζονται ή προσφέρουν ο ίδιος ο φορέας παροχής υπηρεσιών ή οι φορείς παροχής υπηρεσιών με τους οποίους ο πωλητής υπηρεσιών έχει συνάψει μόνιμες εμπορικές συμφωνίες·
- (β) την αγορά και χρησιμοποίηση για λογαριασμό τους ή για λογαριασμό των πελατών τους (και τη μεταπώληση στους τελευταίους) κάθε υπηρεσίας μεταφορών ή συναφούς υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών εσωτερικών μεταφορών με οποιοδήποτε μέσο, ιδίως των εσωτερικών πλωτών μεταφορών, των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών, που απαιτούνται για την παροχή ολοκληρωμένης υπηρεσίας·
- (γ) την προετοιμασία των εγγράφων μεταφορών, των τελωνειακών εγγράφων ή άλλων εγγράφων σχετικών με την καταγωγή και το χαρακτήρα των μεταφερόμενων εμπορευμάτων·
- (δ) την παροχή εμπορικών πληροφοριών που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα μηχανογραφικά συστήματα πληροφοριών και την ηλεκτρονική μεταβίβαση δεδομένων (με την επιφύλαξη των περιορισμών, που δεν αποτελούν αντικείμενο δυσμενούς μεταχείρισης, στον τομέα των τηλεπικοινωνιών)·
- (ε) τη σύναψη εμπορικών συμφωνιών, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας και του διορισμού του τοπικού προσωπικού (ή, στην περίπτωση αλλοδαπού προσωπικού, με την επιφύλαξη των κατάλληλων διατάξεων της παρούσας συμφωνίας) με οποιαδήποτε ναυτιλιακή εταιρεία που είναι τοπικά εγκατεστημένη·
- (στ) τις πράξεις που πραγματοποιούνται για λογαριασμό των εταιρειών, την οργάνωση της στάθμευσης του πλοίου ή, ενδεχομένως, την ανάληψη του φορτίου.

Άρθρο 25

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας:

- α) ως "κοινοτική εταιρεία" ή "ουκρανική εταιρεία", νοείται μια εταιρεία που συστήνεται σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους ή της Ουκρανίας αντίστοιχα, και έχει την έδρα της ή την κεντρική της διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή της στο έδαφος της Κοινότητας ή της Ουκρανίας, αντίστοιχα. Ωστόσο, αν η εταιρεία που έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους ή της Ουκρανίας, έχει μόνο την καταστατική της έδρα στο έδαφος της Κοινότητας ή της Ουκρανίας αντίστοιχα, θεωρείται κοινοτική ή ουκρανική εταιρεία, αν οι δραστηριότητές της διατηρούν συνεχείς και πραγματικούς δεσμούς με την οικονομία ενός από τα κράτη μέλη ή της Ουκρανίας, αντίστοιχα.
- β) ως "θυγατρική εταιρεία" νοείται μια εταιρεία επί της οποίας η πρώτη ασκεί ουσιαστικό έλεγχο.
- γ) ως "υποκατάστημα" εταιρείας νοείται επιχειρηματική έδρα χωρίς ίδια νομική προσωπικότητα, με εξωτερικά στοιχεία μονιμότητας, όπως η επέκταση μητρικής εταιρείας, που διαθέτει διευθύνον προσωπικό και τον υλικό εξοπλισμό που είναι απαραίτητος για τη διαπραγμάτευση με τρίτους έτσι ώστε, αν και αυτοί γνωρίζουν ότι θα υπάρχει, αν χρειαστεί, νομική σύνδεση με τη μητρική εταιρεία που εδρεύει σε άλλη χώρα, δεν οφείλουν να συναλλάσσονται απευθείας με την εν λόγω μητρική εταιρεία, αλλά μπορούν να

- συναλλάσσονται με την επιχειρηματική έδρα που αποτελεί την επέκταση της μητρικής εταιρείας.
- δ) ως "εγκατάσταση" νοείται το δικαίωμα των κοινοτικών ή ουκρανικών εταιρειών, κατά την έννοια του άρθρου 25, στοιχείο α) να αναλαμβάνουν οικονομικές δραστηριότητες με τη σύσταση θυγατρικών εταιρειών και υποκαταστημάτων στην Ουκρανία ή την Κοινότητα.
- ε) ως "δραστηριότητες" νοούνται οι οικονομικές δραστηριότητες.
- στ) ως "οικονομικές δραστηριότητες" νοούνται οι δραστηριότητες βιομηχανικού, εμπορικού ή επαγγελματικού χαρακτήρα.
- ζ) Όσον αφορά τις διεθνείς θαλάσσιες μεταφορές, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων συνδυασμένων μεταφορών που περιλαμβάνουν θαλάσσια διαδρομή, οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου και του κεφαλαίου III καλύπτουν επίσης τους υπηκόους των κρατών μελών ή της Ουκρανίας, που είναι εγκατεστημένοι εκτός της Κοινότητας ή της Ουκρανίας, αντίστοιχα, και τις ναυτιλιακές εταιρείες που είναι εγκατεστημένες εκτός της Κοινότητας ή της Ουκρανίας και που ελέγχονται από υπηκόους κράτους μέλους ή της Ουκρανίας, αντίστοιχα, αν τα σκάφη τους είναι νηολογημένα σε αυτό το κράτος μέλος ή στην Ουκρανία, αντίστοιχα, σύμφωνα με τις κατ'ιδίαν νομοθεσίες.

Άρθρο 26

1. Κατά παρέκκλιση τυχόν άλλων διατάξεων της παρούσας συμφωνίας, κάθε μέρος μπορεί να λαμβάνει μέτρα για να διασφαλίσει ιδίως την προστασία των επενδυτών, των καταθετών, των ασφαλισμένων ή των προσώπων στα οποία ο φορέας παροχής υπηρεσιών οφείλει καταπιστευματικό δικαίωμα, ή για να εξασφαλίσει την ακεραιότητα και σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Όταν τα μέτρα αυτά δεν είναι σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας, δεν χρησιμοποιούνται από τα μέρη για να αποφευχθούν οι υποχρεώσεις που προβλέπονται από τη συμφωνία αυτή.
2. Καμία διάταξη της συμφωνίας δεν χρησιμοποιείται για να ζητηθεί από ένα μέρος να κοινολογήσει πληροφορίες που αφορούν τις υποθέσεις και τη λογιστική των επιμέρους πελατών ή πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα ή αποκλειστικής εκμετάλλευσης που βρίσκονται στην κατοχή των δημόσιων οργανισμών.

Άρθρο 27

Οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας δεν θίγουν την εφαρμογή, εκ μέρους ενός από τα μέρη, οιασδήποτε μέτρου το οποίο είναι αναγκαίο προκειμένου να αποφεύγεται η καταστρατήγηση μέτρων που εφαρμόζει όσον αφορά την πρόσβαση τρίτης χώρας στην αγορά του, βάσει των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 28

1. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων του κεφαλαίου I του παρόντος τίτλου, μια κοινοτική ή ουκρανική εταιρεία που είναι εγκατεστημένη στο έδαφος της Ουκρανίας ή της Κοινότητας, αντίστοιχα, έχει δικαίωμα να απασχολεί ή να επιτρέπει σε μια από τις θυγατρικές της εταιρείες ή τα υποκαταστήματά της να απασχολούν, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας που φιλοξενεί την εγκατάσταση, στο έδαφος της Ουκρανίας και της Κοινότητας αντίστοιχα, υπαλλήλους που είναι υπήκοοι των κρατών μελών της Κοινότητας και της Ουκρανίας αντίστοιχα, υπό την

προϋπόθεση ότι οι υπάλληλοι αυτοί αποτελούν βασικό προσωπικό, κατά την έννοια της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, και ότι απασχολούνται αποκλειστικά από εταιρείες, θυγατρικές εταιρείες ή υποκαταστήματα. Οι άδειες παραμονής και εργασίας των εν λόγω υπαλλήλων καλύπτουν μόνο την περίοδο της απασχόλησης.

2. Το βασικό προσωπικό των προαναφερόμενων εταιρειών, εφεξής καλουμένων "οργανισμών", αποτελείται από "άτομα που έχουν αποσπασθεί ενδοεπιχειρησιακώς" κατά την έννοια του στοιχείου γ) του παρόντος άρθρου και στις ακόλουθες κατηγορίες, υπό την προϋπόθεση ότι ο οργανισμός είναι νομικό πρόσωπο και ότι τα εν λόγω άτομα έχουν απασχοληθεί από αυτόν ή είχαν συμπράξει με αυτόν (όχι ως μέτοχοι με πλειοψηφία) για ένα τουλάχιστον έτος πριν από τη μεταφορά αυτή:

(α) ανώτεροι υπάλληλοι οργανισμού, οι οποίοι, κατά κύριο λόγο, ασκούν διευθυντικά καθήκοντα στον οργανισμό και εποπτεύονται ή λαμβάνουν οδηγίες κυρίως από το διοικητικό συμβούλιο ή από τους μετόχους της επιχείρησης ή τους ομολόγους τους· στα καθήκοντα συμπεριλαμβάνονται:

- η διεύθυνση της εγκατάστασης ή τμήματος ή υπηρεσίας της εγκατάστασης·
- η επίβλεψη και ο έλεγχος της εργασίας άλλων υπαλλήλων οι οποίοι έχουν εποπτικές, διοικητικές ή τεχνικές αρμοδιότητες·
- η αρμοδιότητα να προσλαμβάνουν και να απολύουν ή να προτείνουν την πρόσληψη ή την απόλυση προσωπικού, ή να προβαίνουν σε άλλες ενέργειες που αφορούν το προσωπικό.

(β) Πρόσωπα που απασχολούνται σε οργανισμό και που διαθέτουν σπάνιες γνώσεις που είναι ουσιαστικής σημασίας για τις υπηρεσίες της εγκατάστασης, τον ερευνητικό εξοπλισμό, τις τεχνικές ή τη διαχείριση της εγκατάστασης. Από την αξιολόγηση των γνώσεων αυτών μπορούν να προκύπτουν, πέρα από τις γνώσεις που απαιτούνται ειδικά για την εγκατάσταση, υψηλά προσόντα που αφορούν τύπο εργασίας ή δραστηριότητας που απαιτεί ειδικές τεχνικές γνώσεις. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν να είναι μέλη αναγνωρισμένων επαγγελματιών.

(γ) Ως "άτομο που έχει αποσπασθεί ενδοεπιχειρησιακώς" νοείται φυσικό πρόσωπο που εργάζεται σε οργανισμό στο έδαφος ενός από τα μέρη και έχει μεταφερθεί προσωρινά στο πλαίσιο των οικονομικών δραστηριοτήτων στο έδαφος του άλλου μέρους· ο εν λόγω οργανισμός πρέπει να έχει την κύρια εγκατάστασή του στο έδαφος ενός μέρους και η μεταφορά πρέπει να γίνεται σε εγκατάσταση (υποκατάστημα, θυγατρική εταιρεία) του οργανισμού αυτού και να δικαιολογείται στην πράξη από παρόμοιες οικονομικές δραστηριότητες στο έδαφος του άλλου μέρους.

Άρθρο 30

1. Τα μέρη καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για να αποφύγουν να λάβουν μέτρα ή δράσεις που καθιστούν τις συνθήκες εγκατάστασης και λειτουργίας των εταιρειών του άλλου μέρους πιο περιοριστικές από την υπάρχουσα κατάσταση την ημέρα που προηγείται της υπογραφής της συμφωνίας.

2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τις διατάξεις του άρθρου 37: οι καταστάσεις που καλύπτονται από το εν λόγω άρθρο 37 διέπονται αποκλειστικά από τις διατάξεις του.
3. Με πνεύμα εταιρικής σχέσης και συνεργασίας και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43, η κυβέρνηση της Ουκρανίας πληροφορεί την Κοινότητα για την πρόθεσή της να καταθέσει νέους νόμους ή να θεσπίσει νέους κανονισμούς που μπορούν να καταστήσουν τις συνθήκες για την εγκατάσταση ή λειτουργία στην Ουκρανία των θυγατρικών εταιρειών και υποκαταστημάτων των κοινοτικών εταιρειών πιο περιοριστικές σε σχέση με την υπάρχουσα κατάσταση την ημέρα που προηγείται της υπογραφής της συμφωνίας. Η Κοινότητα μπορεί να ζητήσει από την Ουκρανία να της διαβιβάσει τα σχέδια των εν λόγω νόμων ή κανονισμών και να αρχίσει διαβουλεύσεις σχετικά με τα σχέδια αυτά.
4. Όταν η θέσπιση στην Ουκρανία νέων νόμων ή κανονισμών καθιστά τις συνθήκες για την εγκατάσταση των κοινοτικών εταιρειών στο έδαφός της και για τις δραστηριότητες των υποκαταστημάτων και των θυγατρικών εταιρειών των κοινοτικών εταιρειών που είναι εγκατεστημένες στην Ουκρανία πιο περιοριστικές σε σχέση με την υπάρχουσα κατάσταση την ημέρα που προηγείται της υπογραφής της συμφωνίας, οι εν λόγω νόμοι και κανονισμοί δεν εφαρμόζονται, κατά τα τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της αντίστοιχης πράξης, στις θυγατρικές εταιρείες και τα υποκαταστήματα που ήταν ήδη εγκατεστημένα στην Ουκρανία τη στιγμή της έναρξης ισχύος της εν λόγω πράξης.

Κεφάλαιο III: Διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών μεταξύ της Κοινότητας και της Ουκρανίας

Άρθρο 31

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, τα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για να επιτρέψουν σταδιακά την παροχή υπηρεσιών εκ μέρους των κοινοτικών ή ουκρανικών εταιρειών που είναι εγκατεστημένες στο έδαφος μέρους άλλου από αυτό του αποδέκτη των υπηρεσιών, λαμβανομένης υπόψη της ανάπτυξης του τομέα υπηρεσιών στα δύο μέρη.
2. Το Συμβούλιο Συνεργασίας διατυπώνει συστάσεις για την εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 32

Τα μέρη συνεργάζονται με σκοπό να αναπτύξουν στην Ουκρανία τομέα υπηρεσιών προσανατολισμένο προς την αγορά.

Άρθρο 33

1. Τα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν αποτελεσματικά την αρχή της απρόσκοπτης πρόσβασης στην αγορά και τις μεταφορές των διεθνών θαλάσσιων μεταφορών με εμπορικούς όρους.
  - a) Η ανωτέρω διάταξη δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τον κώδικα

συμπεριφοράς των ομίλων τακτικών γραμμών (Liner Conferences), όπως εφαρμόζονται από καθένα από τα συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας συμφωνίας. Οι ναυτιλιακές εταιρείες τακτικών γραμμών εκτός ομίλων είναι ελεύθερες να λειτουργούν ανταγωνιστικά προς ένα όμιλο, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούν την αρχή του θεμιτού ανταγωνισμού στις συναλλαγές.

β) Τα μέρη επιβεβαιώνουν την προσήλωσή τους στην αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού ως ουσιαστικού στοιχείου του εμπορίου ξηρού και υγρού χύδην φορτίου.

2. Κατ' εφαρμογή των αρχών της παραγράφου 1 τα μέρη:

α) δεν εφαρμόζουν, από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, τις διατάξεις για την κατανομή του φορτίου που προβλέπουν οι διμερείς συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών της Κοινότητας και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης·

β) δεν εισάγουν ρήτρες κατανομής φορτίου σε μελλοντικές διμερείς συμφωνίες με τρίτες χώρες, εκτός εάν, κατ' εξαίρεση, οι ναυτιλιακές εταιρείες τακτικών γραμμών ενός από τα συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας συμφωνίας δεν θα είχαν με άλλο τρόπο την ευκαιρία να εμπορεύονται με την εν λόγω τρίτη χώρα·

γ) απαγορεύουν τις ρυθμίσεις κατανομής φορτίου, σε μελλοντικές διμερείς συμφωνίες, όσον αφορά το εμπόριο υγρού και ξηρού χύδην φορτίου·

δ) καταργούν, κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, όλα τα μονομερή μέτρα, τα διοικητικά, τεχνικά και άλλα εμπόδια που μπορούν να έχουν περιοριστικές επιπτώσεις ή να εισάγουν διακρίσεις στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στον τομέα των διεθνών θαλάσσιων μεταφορών.

Κάθε μέρος χορηγεί, μεταξύ άλλων, όχι λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση από αυτήν που παρέχει στα δικά του σκάφη για τα σκάφη με σημαία του άλλου μέρους όσον αφορά την πρόσβαση σε λιμένες ανοικτούς στο διεθνές εμπόριο, τη χρησιμοποίηση της υποδομής και των βοηθητικών θαλάσσιων υπηρεσιών των λιμένων, καθώς και τα σχετικά δικαιώματα και επιβαρύνσεις, τις τελωνειακές διευκολύνσεις και την παραχώρηση σταθμών αγκυροβόλησης και διευκολύνσεων για τη φόρτωση και εκφόρτωση.

Μετά από μεταβατική περίοδο που δεν παρατείνεται μετά την 1η Ιουλίου 1997, η ίδια μεταχείριση παρέχεται επίσης από κάθε μέρος όσον αφορά τα σκάφη τα οποία εκμεταλλεύονται οι υπήκοοι και οι εταιρείες του άλλου κράτους που έχουν σημαία τρίτης χώρας.

3. Οι υπήκοοι και οι εταιρείες της Κοινότητας που παρέχουν υπηρεσίες διεθνών θαλάσσιων μεταφορών είναι ελεύθεροι να παρέχουν θαλάσσιες-ποτάμιες υπηρεσίες στις εσωτερικές πλωτές οδούς της Ουκρανίας και αντίστροφα.

Άρθρο 33 α

Για να εξασφαλισθεί η συντονισμένη ανάπτυξη των μεταφορών μεταξύ των μερών ανάλογα, με τις εμπορικές τους ανάγκες, οι όροι

αμοιβαίας πρόσβασης στην αγορά και παροχή υπηρεσιών στον τομέα των οδικών, σιδηροδρομικών και εσωτερικών πλωτών μεταφορών και, ενδεχομένως, αεροπορικών μεταφορών καθορίζονται με ειδικές συμφωνίες, κατά περίπτωση, τις οποίες διαπραγματεύονται τα μέρη, όπως ορίζεται στο άρθρο 91, μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Κεφάλαιο IV: Γενικές διατάξεις

Άρθρο 34

1. Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου εφαρμόζονται με την επιφύλαξη περιορισμών που οφείλονται σε λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας.
2. Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου δεν εφαρμόζονται σε δραστηριότητες που συνδέονται με την έστω και ασυνεχή άσκηση επίσημης εξουσίας στο έδαφος κάθε μέρους.

Άρθρο 35

Για τους σκοπούς του Τίτλου IV της παρούσας συμφωνίας, καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν παρεμποδίζει τα μέρη να εφαρμόζουν τη νομοθεσία και τις ρυθμίσεις τους όσον αφορά την είσοδο και την παραμονή, την εργασία, τους όρους εργασίας, την εγκατάσταση φυσικών προσώπων και την παροχή υπηρεσιών, υπό τον όρο ότι, κατά την εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας και ρυθμίσεων, δεν εξουδετερώνονται ούτε περιορίζονται τα οφέλη που απορρέουν για κάθε μέρος από τους όρους συγκεκριμένης διάταξης της παρούσας συμφωνίας. Η παρούσα διάταξη δεν θίγει την εφαρμογή του άρθρου 34.

Άρθρο 36

Οι εταιρείες που ελέγχονται από και ανήκουν αποκλειστικά σε ουκρανικές και κοινοτικές εταιρείες από κοινού καλύπτονται επίσης από τις διατάξεις των κεφαλαίων II, III και IV του παρόντος τίτλου.

Άρθρο 37

Αρχής γενομένης από την πρώτη ημέρα του μήνα πριν από την έναρξη ισχύος των σχετικών υποχρεώσεων της Γενικής Συμφωνίας για τις Συναλλαγές στον τομέα των Υπηρεσιών (GATS), η μεταχείριση που χορηγείται από κάθε μέρος στο άλλο δυνάμει της παρούσας συμφωνίας για τους τομείς ή τα μέτρα που καλύπτονται από την GATS, δεν είναι σε καμία περίπτωση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχεται από το εν λόγω μέρος δυνάμει της GATS για κάθε τομέα, υποτομέα και τρόπο παροχής υπηρεσιών.

Άρθρο 38

Για τους σκοπούς των κεφαλαίων II, III και IV του παρόντος τίτλου, δεν λαμβάνεται υπόψη η μεταχείριση που παρέχει η Κοινότητα, τα κράτη μέλη της ή η Ουκρανία βάσει των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο των συμφωνιών οικονομικής ολοκλήρωσης σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου V της GATS.

Άρθρο 39

1. Η μεταχείριση του μάλλον ευνοουμένου κράτους που κορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τίτλου δεν ισχύει για τα φορολογικά οφέλη που παρέχουν ή θα παράσχουν στο μέλλον τα μέρη βάσει συμφωνιών για την αποφυγή της διπλής φορολόγησης ή για άλλες φορολογικές συμφωνίες.
2. Καμία διάταξη του παρόντος τίτλου δεν απαγορεύει στα μέρη να υιοθετήσουν ή να εφαρμόσουν μέτρα που σκοπό έχουν να αποτρέψουν τη φοροδιαφυγή με βάση τις φορολογικές διατάξεις των συμφωνιών για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και άλλες φορολογικές συμφωνίες ή την εθνική φορολογική νομοθεσία.
3. Καμία διάταξη του παρόντος τίτλου δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη ή στην Ουκρανία να προβεί σε διακρίσεις, κατά την εφαρμογή των κατάλληλων διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας τους, μεταξύ των φορολογουμένων των οποίων η κατάσταση είναι πανομοιότυπη, ιδίως όσον αφορά το τόπο εγκατάστασής τους.

Άρθρο 40

Με την επιφύλαξη του άρθρου 28, καμία διάταξη των κεφαλαίων II, III και IV δεν επιτρέπει:

- στους υπηκόους των κρατών μελών ή της Ουκρανίας να εισέρχονται ή να παραμένουν στο έδαφος της Ουκρανίας ή της Κοινότητας αντίστοιχα με οποιαδήποτε ιδιότητα, και ιδίως ως μέτοχοι ή εταίροι, ως διευθυντές ή υπάλληλοι εταιρείας ή ως προμηθευτές ή αποδέκτες υπηρεσιών·
- στις κοινοτικές θυγατρικές ή υποκαταστήματα ουκρανικών εταιρειών να απασχολούν ή να επιτρέπουν να απασχολούνται ουκρανοί υπήκοοι στο έδαφος της Κοινότητας·
- στις ουκρανικές θυγατρικές ή υποκαταστήματα κοινοτικών εταιρειών να απασχολούν ή να επιτρέπουν να απασχολούνται υπήκοοι των κρατών μελών στο έδαφος της Ουκρανίας·
- στις ουκρανικές εταιρείες ή τις κοινοτικές θυγατρικές ή υποκαταστήματα ουκρανικών εταιρειών να αποσπών, με βάση προσωρινές συμβάσεις, ουκρανούς υπηκόους που εργάζονται υπό τον έλεγχο άλλων προσώπων·
- στις κοινοτικές εταιρείες ή τις ουκρανικές θυγατρικές ή υποκαταστήματα κοινοτικών εταιρειών να αποσπών, με βάση προσωρινές συμβάσεις, εργαζομένους που είναι υπήκοοι των κρατών μελών.

ΤΙΤΛΟΣ V: ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Άρθρο 41

1. Τα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να εγκρίνουν, σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα, όλες τις πληρωμές του τρέχοντος λογαριασμού του ισοζυγίου πληρωμών, μεταξύ των μόνιμων κατοίκων της Κοινότητας και της Ουκρανίας, που αφορούν την κυκλοφορία εμπορευμάτων, υπηρεσιών ή προσώπων σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας.

2. Όσον αφορά τις συναλλαγές επί του λογαριασμού κεφαλαίων του ισοζυγίου πληρωμών, από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων που αφορούν τις άμεσες επενδύσεις σε εταιρείες, οι οποίες συνιστώνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας υποδοχής και τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου II του τίτλου IV, και την εκκαθάριση ή τον επαναπατρισμό του προϊόντος των επενδύσεων αυτών και οποιωνδήποτε κερδών απορρέουν από αυτές.
3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 ή της παραγράφου 5, από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, δεν εισάγονται νέοι συναλλαγματικοί περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων και στις σχετικές τρέχουσες πληρωμές μεταξύ κατοίκων της Κοινότητας και της Ουκρανίας, και δεν καθίστανται πιο περιοριστικές οι υφιστάμενες ρυθμίσεις.
4. Τα μέρη πραγματοποιούν μεταξύ τους διαβουλεύσεις για να διευκολύνουν την κίνηση κεφαλαίων άλλων από εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 μεταξύ της Κοινότητας και της Ουκρανίας, προκειμένου να προωθήσουν τους στόχους της παρούσας συμφωνίας.
5. Όσον αφορά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, έως ότου επιτευχθεί πλήρης μετατρεψιμότητα του ουκρανικού νομίσματος κατά την έννοια του άρθρου VIII της συμφωνίας του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, η Ουκρανία έχει τη δυνατότητα, σε εξαιρετικές περιστάσεις, να εφαρμόζει συναλλαγματικούς περιορισμούς συνδεδεμένους με τη χορήγηση ή ανάληψη βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων πιστώσεων, στο βαθμό που οι περιορισμοί αυτοί εφαρμόζονται στην Ουκρανία για τη χορήγηση τέτοιων πιστώσεων και επιτρέπονται από τη θέση της Ουκρανίας στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Η Ουκρανία εφαρμόζει τους περιορισμούς αυτούς έτσι, ώστε να μην επιβάλλονται διακρίσεις και να διαταράσσεται όσο το δυνατό λιγότερο η παρούσα συμφωνία. Η Ουκρανία ενημερώνει ταχέως το Συμβούλιο Συνεργασίας σχετικά με την εισαγωγή των μέτρων αυτών και τις τυχόν τροποποιήσεις που επιφέρονται σ' αυτά.
6. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2, όταν, σε εξαιρετικές περιστάσεις, η κίνηση κεφαλαίων μεταξύ της Κοινότητας και της Ουκρανίας προκαλεί, ή απειλεί να προκαλέσει, σοβαρές δυσχέρειες για τη διαχείριση της συναλλαγματικής πολιτικής ή της νομισματικής πολιτικής στην Κοινότητα ή την Ουκρανία, η Κοινότητα και η Ουκρανία, αντίστοιχα, μπορούν να λάβουν μέτρα διασφάλισης όσον αφορά την κίνηση κεφαλαίων μεταξύ της Κοινότητας και της Ουκρανίας για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες, εφόσον τα μέτρα αυτά είναι απολύτως αναγκαία.

ΤΙΤΛΟΣ VI: ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 41 α

1. Τα μέρη συμφωνούν να αντισταθμίσουν ή να άρουν με την εφαρμογή των κατά, ιδίαν νομοθεσιών στον τομέα του ανταγωνισμού ή με άλλους τρόπους, τους περιορισμούς στον ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων ή τους περιορισμούς που οφείλονται σε κρατική παρέμβαση, εφόσον θίγουν αυτοί το εμπόριο μεταξύ της Κοινότητας και της Ουκρανίας.

2. Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που αναφέρονται στην παράγραφο 1:
  - 2.1 Τα μέρη κοινοποιούν και θέτουν σε εφαρμογή τη νομοθεσία για τους περιορισμούς του ανταγωνισμού από επιχειρήσεις που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους.
  - 2.2 Τα μέρη αποφεύγουν να χορηγήσουν κρατικές ενισχύσεις που ευνοούν ορισμένες επιχειρήσεις ή την παραγωγή προϊόντων άλλων από τα βασικά προϊόντα, όπως ορίζονται στη Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου, ή την παροχή υπηρεσιών που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό, στο βαθμό που θίγουν το εμπόριο μεταξύ της Κοινότητας και της Ουκρανίας.
  - 2.3 Μετά από αίτημα ενός μέρους, το άλλο μέρος παρέχει πληροφορίες για τα δικά του προγράμματα ενισχύσεων ή, σε ιδιαίτερες περιπτώσεις, κρατικών ενισχύσεων. Δεν παρέχονται πληροφορίες που καλύπτονται από τις νομοθετικές διατάξεις των μερών για την τήρηση του επαγγελματικού ή εμπορικού απορρήτου.
  - 2.4 Στην περίπτωση κρατικών μονοπωλίων εμπορικού χαρακτήρα, τα μέρη δηλώνουν ότι είναι πρόθυμα να διασφαλίσουν, από το τέταρτο έτος από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας τους, ότι δεν θα υφίστανται διακρίσεις μεταξύ των υπηκόων των μερών όσον αφορά τους όρους αγοράς ή εμπορίας των προϊόντων.
  - 2.5 Στην περίπτωση δημόσιων επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων στις οποίες τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή η Ουκρανία χορηγούν αποκλειστικά δικαιώματα, τα μέρη δηλώνουν ότι είναι πρόθυμα να διασφαλίσουν, από το τέταρτο έτος από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, ότι δεν εισάγονται ούτε διατηρούνται μέτρα που νοθεύουν το εμπόριο μεταξύ της Κοινότητας και της Ουκρανίας, σε βαθμό που αντίκειται προς τα συμφέροντα των μερών. Η παρούσα διάταξη δεν παρεμποδίζει την εκτέλεση, νόμω ή έργω, των επιμέρους καθηκόντων που ανατίθενται στις επιχειρήσεις αυτές.
  - 2.6 Η περίοδος που ορίζεται στις παραγράφους 2.4 και 2.5 μπορεί να παραταθεί με συμφωνία των μερών.
3. Κατόπιν αιτήσεως της Κοινότητας ή της Ουκρανίας, μπορεί να διεξαχθούν διαβουλεύσεις στο πλαίσιο της Επιτροπής Συνεργασίας για τους περιορισμούς ή τη νόθευση του ανταγωνισμού που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, και για την εφαρμογή των σχετικών κανόνων, με την επιφύλαξη των περιορισμών που επιβάλλουν οι νομοθεσίες οι σχετικές με την κοινολόγηση των πληροφοριών, την εμπιστευτικότητα και το επιχειρηματικό απόρρητο. Οι εν λόγω διαβουλεύσεις μπορούν να αφορούν και προβλήματα ερμηνείας των παραγράφων 1 και 2.
4. Τα μέρη που διαθέτουν πείρα όσον αφορά την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, είναι διατεθειμένα να παράσχουν στα άλλα μέρη, μετά από αίτημα και σύμφωνα με τους διαθέσιμους πόρους, την τεχνική βοήθεια που είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη και εφαρμογή των εν λόγω κανόνων.
5. Οι παραπάνω διατάξεις δεν θίγουν σε καμία περίπτωση τα δικαιώματα των μερών να εφαρμόζουν κατάλληλα μέτρα, ιδίως εκείνα που

αναφέρονται στο άρθρο 13 α, για να αντιμετωπίσουν τη στρέβλωση του εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών.

Άρθρο 42

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του παραρτήματος III, η Ουκρανία εξακολουθεί να βελτιώνει την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας ώστε, μέχρι το τέλος του πέμπτου έτους από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, να παρέχει επίπεδο προστασίας παρόμοιο με εκείνο που ισχύει στην Κοινότητα, καθώς και ανάλογα μέσα επιβολής των δικαιωμάτων αυτών.
2. Μέχρι το τέλος του πέμπτου έτους από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, η Ουκρανία θα προσχωρήσει στις πολυμερείς συμβάσεις δικαιωμάτων πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας που αναφέρονται στο παράρτημα III παράγραφος 1, στις οποίες συμμετέχουν τα κράτη μέλη, ή που εφαρμόζονται de facto από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των εν λόγω συμβάσεων.

Άρθρο 43

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν ότι σημαντική προϋπόθεση για την ενίσχυση των οικονομικών δεσμών μεταξύ της Ουκρανίας και της Κοινότητας είναι η προσέγγιση της ισχύουσας και μελλοντικής νομοθεσίας της χώρας αυτής με τη νομοθεσία της Κοινότητας. Η Ουκρανία καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να εξασφαλίσει ότι η νομοθεσία της θα συμβιβαστεί σταδιακά με τη νομοθεσία της Κοινότητας.
2. Η προσέγγιση των νομοθεσιών αφορά ειδικότερα και τους ακόλουθους τομείς: τελωνειακό δίκαιο, εταιρικό δίκαιο, τραπεζικό δίκαιο, λογιστική και φορολογία εταιρειών, πνευματική ιδιοκτησία, προστασία των εργαζομένων στο χώρο εργασίας, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, κανόνες ανταγωνισμού, δημόσιες συμβάσεις, προστασία της υγείας και της ζωής των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών, προστασία του περιβάλλοντος, προστασία των καταναλωτών, έμμεση φορολογία, τεχνικούς κανόνες και πρότυπα, νομοθεσία και κανονισμούς για την πυρηνική ενέργεια, μεταφορές.
3. Η Κοινότητα παρέχει στην Ουκρανία την τεχνική βοήθεια που απαιτείται για την εφαρμογή των μέτρων αυτών, τα οποία μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:
  - την ανταλλαγή εμπειρογνομώνων·
  - την έγκαιρη παροχή πληροφοριών, ιδιαίτερα όσον αφορά την ισχύουσα για κάθε τομέα νομοθεσία·
  - τη διοργάνωση σεμιναρίων·
  - εκπαιδευτικές δραστηριότητες·
  - ενίσχυση για τη μετάφραση της κοινοτικής νομοθεσίας στους σχετικούς τομείς.

ΤΙΤΛΟΣ VII: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 44

1. Η Κοινότητα και η Ουκρανία θεσπίζουν οικονομική συνεργασία με στόχο να συμβάλουν στη διαδικασία οικονομικής μεταρρύθμισης και

ανάκαμψης, καθώς και στη σταθερή ανάπτυξη της Ουκρανίας. Η συνεργασία αυτή ενισχύει και αναπτύσσει τους σημερινούς οικονομικούς δεσμούς, προς όφελος και των δύο μερών.

2. Διαμορφώνονται οι πολιτικές και τα άλλα μέτρα που αποσκοπούν στην οικονομική και κοινωνική μεταρρύθμιση του οικονομικού συστήματος της Ουκρανίας με γνώμονα τις απαιτήσεις της σταθερής και αρμονικής οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης· οι πολιτικές αυτές θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι λαμβάνονται πλήρως υπόψη τα θέματα του περιβάλλοντος.
3. Για το σκοπό αυτό, η συνεργασία θα εστιάζεται στη βιομηχανική συνεργασία, την προώθηση και προστασία των επενδύσεων, τις δημόσιες συμβάσεις, τα πρότυπα και την εξακρίβωση της συμμόρφωσης, τα μεταλλευτικά προϊόντα και τις πρώτες ύλες, την επιστήμη και την τεχνολογία, την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη γεωργία και τη βιομηχανία μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, την ενέργεια, τον τομέα πυρηνικής ενέργειας, το περιβάλλον, τις μεταφορές, τον τομέα του διαστήματος, τις τηλεπικοινωνίες, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη νομισματική πολιτική, την περιφερειακή ανάπτυξη, την κοινωνική συνεργασία, τον τουρισμό, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, την πληροφόρηση και τις επικοινωνίες, την προστασία των καταναλωτών, τα τελωνειακά θέματα, τη συνεργασία στον τομέα της στατιστικής, τα οικονομικά θέματα και τα ναρκωτικά.
4. Ιδιαίτερη προσοχή δίδεται στα μέτρα που ευνοούν τη συνεργασία μεταξύ των Ανεξάρτητων Κρατών και άλλων όμορων χωρών με σκοπό την αρμονική ανάπτυξη της περιοχής αυτής.
5. Ενδεχομένως, η Κοινότητα μπορεί να παράσχει τεχνική βοήθεια για την οικονομική συνεργασία και άλλες μορφές συνεργασίας που προβλέπει η παρούσα συμφωνία, λαμβανομένου υπόψη του κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με την τεχνική βοήθεια προς τα Ανεξάρτητα Κράτη, τις προτεραιότητες που παρέχονται στο ενδεικτικό πρόγραμμα σχετικά με την τεχνική βοήθεια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την Ουκρανία και τις διαδικασίες που καθορίζονται για το συντονισμό και την εφαρμογή.
6. Το Συμβούλιο Συνεργασίας διατυπώνει συστάσεις σχετικά με την ανάπτυξη της συνεργασίας στους τομείς που προσδιορίζονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 45

Βιομηχανική συνεργασία

1. Η συνεργασία επιδιώκει να προωθήσει ιδίως τα εξής:
  - την ανάπτυξη επιχειρηματικών δεσμών μεταξύ των οικονομικών φορέων αμοτέρων των μερών, για παράδειγμα τη μεταφορά τεχνολογίας και τεχνογνωσίας·
    - τη συμμετοχή της Κοινότητας στις προσπάθειες της Ουκρανίας να αναδιαρθρώσει και να βελτιώσει σε τεχνικό επίπεδο τη βιομηχανία της·
  - τη βελτίωση της διαχείρισης·

- την ανάπτυξη κατάλληλων εμπορικών κανόνων και πρακτικών, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας των προϊόντων·
  - την προστασία του περιβάλλοντος
  - την προσαρμογή της δομής της βιομηχανικής παραγωγής στα πρότυπα προηγμένης οικονομίας αγοράς·
  - τη μετατροπή του στρατιωτικού-βιομηχανικού συμπλέγματος·
2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τους κοινοτικούς κανόνες ανταγωνισμού που εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις.

Άρθρο 46

Προώθηση και προστασία των επενδύσεων

1. Σύμφωνα με τις, ιδίαν εξουσίες και αρμοδιότητες της Κοινότητας και των κρατών μελών, η συνεργασία αποβλέπει στη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για να προσελκυσθούν οι εθνικές και ξένες επενδύσεις, με τη διευκόλυνση ιδίως της προστασίας των επενδύσεων, τη μεταφορά κεφαλαίων και την ανταλλαγή πληροφοριών για τις επενδυτικές δυνατότητες.
2. Ειδικότερα, η συνεργασία αυτή επιδιώκει:
- να θεσπιστούν, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών και της Ουκρανίας, για την προώθηση και την προστασία των επενδύσεων·
  - να συναφθούν, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών και της Ουκρανίας για την αποφυγή διπλής φορολόγησης·
  - να δημιουργηθούν ευνοϊκές συνθήκες για να προσελκυσθούν ξένες επενδύσεις στην οικονομία της Ουκρανίας·
  - να θεσπιστούν σταθεροί και κατάλληλοι νόμοι και όροι για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, και να ανταλλάσσονται πληροφορίες για τη νομοθεσία, τους κανονισμούς και τις διοικητικές πρακτικές στον τομέα των επενδύσεων·
  - να ανταλλάσσονται πληροφορίες σχετικά με τις επενδυτικές δυνατότητες υπό μορφή εμπορικών εκθέσεων και πανηγύρεων, εβδομάδων συναντήσεων εμπορικού χαρακτήρα και άλλων εκδηλώσεων.

Άρθρο 47

Δημόσιες συμβάσεις

Τα μέρη συνεργάζονται για να αναπτύξουν συνθήκες ανοικτές και ανταγωνιστικές για την ανάθεση συμβάσεων για εμπορεύματα και υπηρεσίες, ιδίως μέσω της προκηρύξεως διαγωνισμών.

Άρθρο 48

Συνεργασία στον τομέα των προτύπων και της εξακρίβωσης της συμμόρφωσης

1. Τα μέρη συνεργάζονται για να ευνοήσουν την ευθυγράμμιση με τα κριτήρια, τις αρχές και τις κατευθύνσεις που ακολουθούνται στο επίπεδο της ποιότητας. Οι απαιτούμενες δράσεις θα διευκολύνουν την πρόοδο προς την αμοιβαία αναγνώριση στον τομέα της εξακρίβωσης της συμμόρφωσης, καθώς και τη βελτίωση της ποιότητας των ουκρανικών προϊόντων.

2. Για το σκοπό αυτό τα μέρη επιδιώκουν:
- να προωθήσουν την κατάλληλη συνεργασία με τους οργανισμούς και τα ιδρύματα που ειδικεύονται στους τομείς αυτούς·
  - να προωθήσουν τη χρησιμοποίηση των κοινοτικών τεχνικών κανονισμών και την εφαρμογή ευρωπαϊκών προτύπων και διαδικασιών εξακρίβωσης της συμμόρφωσης·
  - να καταστήσουν κοινή την πείρα και τις τεχνικές πληροφορίες στον τομέα της διαχείρισης της ποιότητας.

Άρθρο 49

Μεταλλευτικά προϊόντα και πρώτες ύλες

1. Τα μέρη ευνοούν την αύξηση των επενδύσεων και του εμπορίου στους τομείς των μεταλλευτικών προϊόντων και των πρώτων υλών.
2. Η συνεργασία επικεντρώνεται ιδίως στους ακόλουθους τομείς:
  - ανταλλαγή πληροφοριών για τις εξελίξεις του μεταλλευτικού τομέα και του τομέα των μη σιδηρούχων μετάλλων,
  - καθιέρωση νομικού πλαισίου για τη συνεργασία,
  - εμπορικά θέματα,
  - ανάπτυξη νομοθετικών και άλλων μέτρων στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος,
  - κατάρτιση,
  - ασφάλεια στη μεταλλευτική βιομηχανία.

Άρθρο 50

Επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία

1. Τα μέρη προωθούν τη συνεργασία στην επιστημονική έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (ETA) για μη στρατιωτικούς σκοπούς με βάση το κριτήριο του αμοιβαίου συμφέροντος, λαμβάνοντας υπόψη τους διαθέσιμους πόρους, την κατάλληλη πρόσβαση στα και, ιδίαν προγράμματά τους και με την επιφύλαξη των κατάλληλων επιπέδων προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας.
2. Η συνεργασία στον τομέα της επιστήμης και τεχνολογίας καλύπτει:
  - την ανταλλαγή επιστημονικών και τεχνικών πληροφοριών·
  - τις κοινές δραστηριότητες ETA·
  - τις δραστηριότητες που συνδέονται με την κατάρτιση και τα προγράμματα κινητικότητας επιστημόνων, ερευνητών και τεχνικών των δύο πλευρών που ασχολούνται με την ETA·

Οι δραστηριότητες εκπαίδευσης/κατάρτισης που προβλέπονται από την εν λόγω συνεργασία διεξάγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 51. Τα μέρη μπορούν να ξεκινήσουν με κοινή συμφωνία άλλες μορφές συνεργασίας στον τομέα της επιστήμης και τεχνολογίας.

Κατά τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων συνεργασίας, ιδιαίτερη προσοχή δίδεται στον επαγγελματικό αναπροσανατολισμό των επιστημόνων, των μηχανικών, των ερευνητών και των τεχνικών που συμμετέχουν ή έχουν συμμετάσχει στην έρευνα ή/και στην παραγωγή όπλων μαζικής καταστροφής.

3. Η συνεργασία που προβλέπεται στο παρόν άρθρο αναπτύσσεται σύμφωνα με τις ειδικές συμφωνίες που αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεων και συνάπτονται σύμφωνα με τις κατ'ιδίαν διαδικασίες κάθε μέρους καθορίζοντας, μεταξύ άλλων, κατάλληλες διατάξεις όσον αφορά τα δικαιώματα πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας.

Άρθρο 51

Εκπαίδευση και κατάρτιση

1. Τα μέρη συνεργάζονται με σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου της γενικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής εξειδίκευσης στην Ουκρανία, τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα
2. Η συνεργασία εστιάζεται ιδίως στους ακόλουθους τομείς:
  - τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων ανωτάτης εκπαίδευσης και κατάρτισης της Ουκρανίας, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος αναγνώρισης των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των διπλωμάτων των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων·
  - την κατάρτιση των στελεχών του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και των δημοσίων υπαλλήλων, ιδιαίτερα σε τομείς προτεραιότητας οι οποίοι πρέπει να καθοριστούν·
  - την κινητικότητα εκπαιδευτικών, σπουδαστών, διοικητικών στελεχών, νέων επιστημόνων και ερευνητών, και νέων εν γένει·
  - την προώθηση της διδασκαλίας των ευρωπαϊκών θεμάτων στα κατάλληλα ιδρύματα·
  - τη διδασκαλία κοινοτικών γλωσσών·
  - τη μεταπτυχιακή κατάρτιση διερμηνέων συνεδρίων·
  - την κατάρτιση δημοσιογράφων·
  - την κατάρτιση εκπαιδευτικού προσωπικού.
3. Κάθε μέρος μπορεί, ενδεχομένως, να συμμετάσχει, σύμφωνα με τις δικές του διαδικασίες, στα προγράμματα του άλλου μέρους στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης· ενδεχομένως, θα καθοριστούν θεσμικά πλαίσια και προγράμματα συνεργασίας με βάση τη συμμετοχή της Ουκρανίας στο πρόγραμμα TEMPUS της Κοινότητας.

Άρθρο 52

Γεωργία και βιομηχανία μεταποίησης γεωργικών προϊόντων

1. Ο σκοπός της συνεργασίας στον τομέα αυτό είναι να συνεχισθεί η αγροτική μεταρρύθμιση, ο εκσυγχρονισμός, η ιδιωτικοποίηση και η αναδιάρθρωση του γεωργικού τομέα, της βιομηχανίας μεταποίησης γεωργικών προϊόντων και του τομέα υπηρεσιών στην Ουκρανία, η ανάπτυξη της εγχώριας και ξένης αγοράς για τα ουκρανικά προϊόντα, υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος, λαμβανομένης υπόψη της αναγκαιότητας βελτίωσης της επισιτιστικής ασφάλειας. Τα μέρη επιδιώκουν επίσης τη σταδιακή προσέγγιση των ουκρανικών προτύπων με τους κοινοτικούς τεχνικούς κανονισμούς σχετικά με τα βιομηχανικά και γεωργικά προϊόντα διατροφής,

συμπεριλαμβανομένων των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών προτύπων.

Άρθρο 53

Ενέργεια

1. Τα μέρη συνεργάζονται, σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν την οικονομία αγοράς και τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Ενέργειας στα πλαίσια της σταδιακής ολοκλήρωσης των αγορών ενέργειας της Ευρώπης.
2. Η συνεργασία καλύπτει μεταξύ άλλων τους ακόλουθους τομείς:
  - τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την παραγωγή, παροχή και κατανάλωση ενέργειας προκειμένου να αποτραπούν ή να ελαχιστοποιηθούν οι ζημιές που προκαλούν οι δραστηριότητες αυτές στο περιβάλλον·
  - τη βελτίωση της ποιότητας και της ασφάλειας του εφοδιασμού σε ενέργεια, καθώς και διαφοροποίηση των προμηθευτών, με ορθολογικό από οικονομικής και περιβαλλοντικής πλευράς τρόπο·
  - τη χάραξη ενεργειακής πολιτικής
  - τη βελτίωση της διαχείρισης και των κανονισμών του τομέα της ενέργειας σύμφωνα με μια οικονομία αγοράς·
  - τη θέσπιση σειράς θεσμικών, νομικών, φορολογικών και άλλων προϋποθέσεων που απαιτούνται για να ενθαρρυνθεί η αύξηση του εμπορίου και των επενδύσεων στον τομέα της ενέργειας·
  - την προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης·
  - τον εκσυγχρονισμό, ανάπτυξη και διαφοροποίηση της ενεργειακής υποδομής·
  - τη βελτίωση των ενεργειακών τεχνολογιών για την παροχή και την τελική χρησιμοποίηση όλων των μορφών ενέργειας·
  - τη διαχείριση και τεχνική κατάρτιση στον ενεργειακό τομέα.

Άρθρο 54

Συνεργασία στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας για μη στρατιωτικούς σκοπούς

1. Σύμφωνα με τις κατ'ιδίαν εξουσίες και αρμοδιότητες της Κοινότητας και των κρατών μελών της, η συνεργασία στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας για μη στρατιωτικούς σκοπούς θα πραγματοποιηθεί με την εφαρμογή ειδικών συμφωνιών, για παράδειγμα για το εμπόριο των πυρηνικών υλικών, την πυρηνική ασφάλεια και τη θερμοπυρηνική σύντηξη, και σύμφωνα με τις νομικές διαδικασίες κάθε μέρους.
2. Τα μέρη συνεργάζονται, και στα διεθνή όργανα, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκλήθηκαν από την καταστροφή του Τσερνομπίλ· προβλέπονται ιδίως:
  - η κοινή μελέτη των επιστημονικών προβλημάτων που συνδέονται με το ατύχημα του Τσερνομπίλ·
  - η καταπολέμηση της ραδιενεργού μόλυνσης της ατμόσφαιρας, του εδάφους και των νερών·
  - η παρακολούθηση και η επίβλεψη των ραδιενεργών συνθηκών του περιβάλλοντος·
  - η αντιμετώπιση των επείγουσών περιπτώσεων στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας και της ραδιενέργειας·

- η απολύμανση των ραδιενεργών γαιών και η διαχείριση των πυρηνικών αποβλήτων·
- τα ιατρικά προβλήματα που συνδέονται με τις επιπτώσεις των πυρηνικών ατυχημάτων στην υγεία του πληθυσμού·
- η λύση του προβλήματος ασφαλείας του κατεστραμμένου τέταρτου σταθμού παραγωγής ενέργειας στο Τσερνομπίλ·
- οι οικονομικές και διοικητικές πλευρές των προσαθειών για την αντιμετώπιση της καταστροφής·
- η κατάρτιση για την πρόληψη των πυρηνικών ατυχημάτων και τη μείωση των επιπτώσεών τους·
- οι επιστημονικές και τεχνικές πτυχές των δραστηριοτήτων για την πλήρη αποκατάσταση των επιπτώσεων της καταστροφής του Τσερνομπίλ·
- άλλοι τομείς που αποφασίζονται με συμφωνία των μερών.

Άρθρο 55

Περιβάλλον

1. Με βάση τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Ενέργειας και τη διακήρυξη της διάσκεψης της Λουκέρνης του 1993, τα μέρη αναπτύσσουν και ενισχύουν τη συνεργασία τους στα θέματα περιβάλλοντος και υγείας.
2. Η συνεργασία έχει στόχο την καταπολέμηση της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και ιδίως:
  - την αποτελεσματική παρακολούθηση των επιπέδων ρύπανσης και την αξιολόγηση του περιβάλλοντος· συστήματα πληροφοριών για την κατάσταση του περιβάλλοντος·
  - την καταπολέμηση της τοπικής, περιφερειακής και διασυννοριακής ρύπανσης του αέρα και των υδάτων·
  - την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων·
  - τη βιώσιμη, αποτελεσματική και περιβαλλοντικά αποδεκτή παραγωγή και χρησιμοποίηση ενέργειας· την ασφάλεια των βιομηχανικών εγκαταστάσεων·
  - την ταξινόμηση και ασφαλή χρησιμοποίηση των χημικών προϊόντων· την ποιότητα των νερών·
  - τη μείωση, ανακύκλωση και ασφαλή διάθεση των αποβλήτων, την εφαρμογή της σύμβασης της Βασιλείας·
  - τη μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της γεωργίας, της διάβρωσης των εδαφών και της χημικής ρύπανσης·
  - την προστασία των δασών·
  - τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, των προστατευόμενων περιοχών και τη βιώσιμη χρησιμοποίηση και διαχείριση των βιολογικών πόρων·
  - το σχεδιασμό των χρήσεων γης, συμπεριλαμβανομένων των δομικών κατασκευών και του πολεοδομικού σχεδιασμού·
  - τη χρήση οικονομικών και φορολογικών μέσων·
  - την παρακολούθηση των πλανητικών κλιματικών μεταβολών·
  - την εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση σε θέματα περιβάλλοντος·
  - την εφαρμογή της σύμβασης Espoo για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διεθνές πλαίσιο.
3. Η συνεργασία πραγματοποιείται ιδίως με τα εξής μέσα:
  - προγραμματισμός για τη διαχείριση των καταστροφών και διαφόρων άλλων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης·

- ανταλλαγές πληροφοριών και εμπειρογνομώνων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη μεταφορά καθαρών τεχνολογιών και την ασφαλή και περιβαλλοντικά ορθή χρήση της βιοτεχνολογίας·
- κοινές ερευνητικές δραστηριότητες·
- σύγκλιση των νομοθεσιών με τα κοινοτικά πρότυπα·
- συνεργασία σε περιφερειακό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, και σε διεθνές επίπεδο·
- ανάπτυξη στρατηγικών, ιδίως όσον αφορά πλανητικά και κλιματολογικά θέματα, καθώς και για την επίτευξη αειφόρου ανάπτυξης·
- μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Άρθρο 56

Μεταφορές

1. Τα μέρη αναπτύσσουν και ενισχύουν τη συνεργασία τους στον τομέα των μεταφορών.

Η συνεργασία αυτή αποβλέπει, μεταξύ άλλων, στην αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων και δικτύων μεταφορών στην Ουκρανία, καθώς και στην ανάπτυξη και εξασφάλιση, ενδεχομένως, της συμβατότητας των συστημάτων μεταφορών για την επίτευξη ολοκληρωμένου συστήματος μεταφορών.

Η συνεργασία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης και της λειτουργίας των οδικών, σιδηροδρομικών, λιμενικών και αερολιμενικών εγκαταστάσεων·
- τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη των σιδηροδρομικών, εσωτερικών πλωτών, οδικών, λιμενικών, αερολιμενικών και αεροπλοϊκών υποδομών, καθώς και τον εκσυγχρονισμό των κυριότερων αξόνων κοινού ενδιαφέροντος και των διευρωπαϊκών συνδέσεων για τους προαναφερόμενους τρόπους μεταφοράς·
- την προώθηση και ανάπτυξη των πολλαπλών συνδυασμένων μεταφορών·
- την προώθηση των κοινών προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης·
- την προετοιμασία του νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου για την ανάπτυξη και εφαρμογή της πολιτικής, καθώς και την ιδιωτικοποίηση του τομέα των μεταφορών.

Άρθρο 57

Διαστήματα

Με βάση τις κατ'ιδίαν αρμοδιότητες της Κοινότητας, των κρατών μελών της και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος, τα μέρη προωθούν, όπου δει, τη μακροπρόθεσμη συνεργασία για την έρευνα, την ανάπτυξη και τις εμπορικές εφαρμογές της διαστημικής έρευνας για μη στρατιωτικούς σκοπούς. Τα μέρη δίδουν ιδιαίτερη προσοχή στις πρωτοβουλίες που αξιοποιούν πλήρως τη συμπληρωματικότητα των ιδιαίτερων δραστηριοτήτων τους στον τομέα του διαστήματος.

Άρθρο 58

Ταχυδρομικές υπηρεσίες και τηλεπικοινωνίες

Σύμφωνα με τις και, ιδίαν εξουσίες και αρμοδιότητες, τα μέρη επεκτείνουν και ενισχύουν τη συνεργασία τους στους ακόλουθους τομείς:

- τον καθορισμό πολιτικών και κατευθύνσεων για την ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών·
- την ανάπτυξη των αρχών πολιτικής τιμολόγησης και εμπορίας στους τομείς των τηλεπικοινωνιών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών·
- την ενθάρρυνση έργων και την προσέλκυση επενδύσεων στους εν λόγω τομείς·
- τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των παρεχόμενων τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών, με την ελευθέρωση, μεταξύ άλλων, των δραστηριοτήτων των υποτομέων·
- την εφαρμογή προηγμένων τεχνολογιών στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, ιδίως όσον αφορά την ηλεκτρονική μεταφορά κεφαλαίων·
- τη διαχείριση των τηλεπικοινωνιακών δικτύων και την "βελτιστοποίησή" τους·
- τον καθορισμό κατάλληλου κανονιστικού πλαισίου για την παροχή ταχυδρομικών και τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, καθώς και για τη χρησιμοποίηση του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων·
- την κατάρτιση για τη διαχείριση των τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών υπό συνθήκες οικονομίας αγοράς·

Άρθρο 59

Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

Η συνεργασία θα πρέπει να διευκολύνει την ένταξη της Ουκρανίας στα διεθνή αποδεκτά συστήματα αμοιβαίων διακανονισμών. Παρέχεται τεχνική βοήθεια για:

- την ανάπτυξη των τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών καθώς και της κοινής αγοράς πιστωτικών πόρων, την ένταξη της Ουκρανίας στα διεθνή αποδεκτά συστήματα αμοιβαίων διακανονισμών·
- την ανάπτυξη του φορολογικού συστήματος και των θεσμών της Ουκρανίας, τις ανταλλαγές εμπειριών και την κατάρτιση του προσωπικού·
- την ανάπτυξη των ασφαλιστικών υπηρεσιών, που θα δημιουργήσουν, μεταξύ άλλο, ευνοϊκό πλαίσιο για τη συμμετοχή των κοινοτικών εταιρειών στη δημιουργία κοινών επιχειρήσεων στον ασφαλιστικό τομέα της Ουκρανίας, καθώς και την ανάπτυξη των ασφαλίσων για τις εξαγωγικές πιστώσεις·
- η συνεργασία αυτή θα συμβάλει ιδίως στην ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ της Ουκρανίας και των κρατών μελών της ΕΚ στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Άρθρο 60

Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι είναι αναγκαίο να καταβάλλουν κάθε προσπάθεια και να συνεργάζονται, ώστε να αποφεύγεται η χρήση των

χρηματοπιστωτικών συστημάτων τους για τη νομιμοποίηση εσόδων που προκύπτουν από παράνομες δραστηριότητες εν γένει, και, ειδικότερα, από τη διακίνηση ναρκωτικών.

2. Η συνεργασία στον τομέα αυτό περιλαμβάνει διοικητική και τεχνική βοήθεια με στόχο να καθοριστούν κατάλληλα πρότυπα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, αντίστοιχα με εκείνα τα οποία έχει εγκρίνει η Κοινότητα και τα διεθνή fora στον τομέα αυτόν, και ιδίως η ειδική ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης (FATF).

Άρθρο 61

Νομισματική πολιτική

Κατόπιν αιτήσεως των ουκρανικών αρχών, η Κοινότητα παρέχει τεχνική βοήθεια με σκοπό να στηρίξει τις προσπάθειες της Ουκρανίας για τη δημιουργία και την ενίσχυση του νομισματικού συστήματός της και τη θέσπιση νέας μετατρέψιμης νομισματικής μονάδας, καθώς και τη σταδιακή προσαρμογή των πολιτικών της στις πολιτικές του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος. Στη βοήθεια αυτή συμπεριλαμβάνεται η ανεπίσημη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις αρχές και τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος.

Άρθρο 62

Περιφερειακή ανάπτυξη

1. Τα μέρη ενισχύουν τη συνεργασία τους στον τομέα της περιφερειακής ανάπτυξης και του γαιοχρηστικού σχεδιασμού.
2. Για το σκοπό αυτό, ενθαρρύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών όσον αφορά την περιφερειακή πολιτική και την πολιτική σχεδιασμού χρήσεων γης, και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, για τις μεθόδους διαμόρφωσης περιφερειακών πολιτικών με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη των μειονεκτουσών περιοχών.

Επίσης, ενθαρρύνουν τις άμεσες επαφές μεταξύ των περιφερειακών και δημόσιων οργανισμών που είναι υπεύθυνοι για τον προγραμματισμό της περιφερειακής ανάπτυξης με σκοπό, μεταξύ άλλων, την ανταλλαγή μεθόδων και τρόπων για την προώθηση της περιφερειακής ανάπτυξης.

Άρθρο 63

Κοινωνική συνεργασία

1. Όσον αφορά την υγεία και την ασφάλεια, τα μέρη αναπτύσσουν τη συνεργασία μεταξύ τους με σκοπό τη βελτίωση της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων.

Η συνεργασία περιλαμβάνει ιδίως τα ακόλουθα:

- την εκπαίδευση και κατάρτιση σε θέματα υγείας και ασφάλειας, με ιδιαίτερη προσοχή στους τομείς δραστηριοτήτων υψηλού κινδύνου.

- την ανάπτυξη και προώθηση προληπτικών μέτρων για την καταπολέμηση των επαγγελματικών ασθενειών και άλλες παρόμοιες διαταραχές·
την πρόληψη των κυριότερων κινδύνων ατυχημάτων και τη διαχείριση των τοξικών χημικών ουσιών·
  - την έρευνα για τη διεύρυνση των γνώσεων όσον αφορά το περιβάλλον εργασίας, καθώς και την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.
2. Όσον αφορά την απασχόληση, η συνεργασία μεταξύ των μερών περιλαμβάνει κυρίως:
- τη βελτιστοποίηση της αγοράς εργασίας·
  - τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών για την εξεύρεση θέσεων εργασίας και παροχής συμβουλών·
  - το σχεδιασμό και τη διαχείριση των προγραμμάτων αναδιάρθρωσης·
  - την ενθάρρυνση της ανάπτυξης της τοπικής απασχόλησης.
  - την ανταλλαγή πληροφοριών για τα προγράμματα ευέλικτης απασχόλησης, καθώς και για τα προγράμματα που σκοπό έχουν να ευνοήσουν την αυτοαπασχόληση και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες.
3. Τα μέρη αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στη συνεργασία για την κοινωνική προστασία που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τον προγραμματισμό και την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης στην Ουκρανία.

Οι μεταρρυθμίσεις αυτές σκοπό έχουν να αναπτύξουν στην Ουκρανία μεθόδους προστασίας εγγενείς στις οικονομίες αγοράς, και καλύπτουν όλες τις μορφές κοινωνικής προστασίας.

Άρθρο 64

Τουρισμός

Τα μέρη εντείνουν και αναπτύσσουν τη συνεργασία τους, η οποία περιλαμβάνει τα εξής :

- τη διευκόλυνση του τουρισμού·
- τη συνεργασία μεταξύ των επίσημων οργανισμών τουρισμού·
- την αύξηση της ροής πληροφοριών·
- τη μεταφορά τεχνογνωσίας·
- τη μελέτη των δυνατοτήτων ανάληψης κοινών ενεργειών·
- την κατάρτιση για την ανάπτυξη του τουρισμού.

Άρθρο 65

Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

1. Τα μέρη αποσκοπούν στην ανάπτυξη και ενίσχυση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και τη συνεργασία μεταξύ ΜΜΕ της Κοινότητας και της Ουκρανίας.
2. Η συνεργασία περιλαμβάνει την παροχή τεχνικής βοήθειας, στους ακόλουθους κυρίως τομείς:
  - την ανάπτυξη νομοθετικού πλαισίου για τις ΜΜΕ·

- την ανάπτυξη κατάλληλης υποδομής (υπηρεσίας για τη στήριξη των ΜΜΕ, των επικοινωνιών, της βοήθειας για τη δημιουργία ταμείου για τις ΜΜΕ)·
- την ανάπτυξη τεχνολογικών πάρκων.

Άρθρο 66

Πληροφόρηση και επικοινωνία

Τα μέρη υποστηρίζουν την ανάπτυξη σύγχρονων μεθόδων για τη διαχείριση των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των μέσων μαζικής ενημέρωσης, και παροτρύνουν την αποτελεσματική αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών. Αποδίδεται προτεραιότητα στα προγράμματα που παρέχουν βασικές πληροφορίες για την Κοινότητα καθώς και για την Ουκρανία στο ευρύ κοινό, και ειδικότερων πληροφοριών προς τους επαγγελματικούς κύκλους στην Ουκρανία, συμπεριλαμβανομένης, όποτε είναι δυνατόν, της πρόσβασης στις βάσεις δεδομένων της Κοινότητας με πλήρη σεβασμό των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Άρθρο 67

Προστασία των καταναλωτών

Τα μέρη συνεργάζονται στενά για να επιτύχουν τη συμβατότητα μεταξύ των συστημάτων τους για την προστασία των καταναλωτών. Η συνεργασία αυτή καλύπτει ιδίως την παροχή συμβουλών για τη νομοθετική και θεσμική μεταρρύθμιση, τη δημιουργία μόνιμων συστημάτων αμοιβαίας πληροφόρησης για τα επικίνδυνα προϊόντα, τη βελτίωση των πληροφοριών που παρέχονται στους καταναλωτές, ιδίως όσον αφορά τις τιμές, τα χαρακτηριστικά των προϊόντων και τις παρεχόμενες υπηρεσίες, τις δραστηριότητες κατάρτισης για τους διοικητικούς υπαλλήλους και τους εκπροσώπους των συμφεροντων των καταναλωτών, την ανάπτυξη των ανταλλαγών μεταξύ των εκπροσώπων των συμφερόντων των καταναλωτών, και τη μεγαλύτερη συμβατότητα των πολιτικών για την προστασία των καταναλωτών.

Άρθρο 68

Τελωνειακά θέματα

1. Στόχος της συνεργασίας είναι να εξασφαλιστεί η τήρηση όλων των διατάξεων που πρόκειται να εγκριθούν όσον αφορά το εμπόριο και να επιτευχθεί η προσέγγιση του τελωνειακού συστήματος της Ουκρανίας με το σύστημα της Κοινότητας.
2. Ειδικότερα η συνεργασία περιλαμβάνει τα εξής:
  - την ανταλλαγή πληροφοριών·
  - τη βελτίωση των μεθόδων εργασίας·
  - την καθιέρωση της συνδυασμένης ονοματολογίας και του ενιαίου διοικητικού εγγράφου·
  - τη διασύνδεση των καθεστώτων διαμετακόμισης της Κοινότητας και της Ουκρανίας·
  - την απλούστευση των ελέγχων και των διατυπώσεων όσον αφορά τη μεταφορά εμπορευμάτων·
  - την υποστήριξη για την καθιέρωση σύγχρονων τελωνειακών πληροφορικών συστημάτων·
  - τη διοργάνωση σεμιναρίων και περιόδων κατάρτισης·

3. Με την επιφύλαξη της περαιτέρω συνεργασίας που προβλέπεται στην παρούσα συμφωνία, και ιδίως στο άρθρο 71, η αμοιβαία συνδρομή μεταξύ διοικητικών αρχών των μερών σε τελωνειακά θέματα πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του πρωτοκόλλου που επισυνάπτεται στην παρούσα συμφωνία.

Άρθρο 69

Συνεργασία στον τομέα της στατιστικής

Η συνεργασία στον τομέα αυτό έχει στόχο την ανάπτυξη αποτελεσματικού συστήματος στατιστικής που να παρέχει αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία, τα οποία είναι αναγκαία για τη στήριξη και την παρακολούθηση της διαδικασίας οικονομικής μεταρρύθμισης, και να συμβάλλει στην ανάπτυξη των ιδιωτικών επιχειρήσεων στη Ουκρανία.

Ειδικότερα, τα μέρη συνεργάζονται για τα εξής:

- την προσαρμογή του συστήματος στατιστικής της Ουκρανίας στις διεθνείς μεθόδους, πρότυπα και ταξινομήσεις·
- την ανταλλαγή στατιστικών πληροφοριών·
- την παροχή των απαραίτητων στατιστικών μακροοικονομικών και μικροοικονομικών πληροφοριών για την εφαρμογή και διαχείριση των οικονομικών μεταρρυθμίσεων·

Για το σκοπό αυτό, η Κοινότητα παρέχει στην Ουκρανία την απαραίτητη τεχνική βοήθεια.

Άρθρο 70

Οικονομικά θέματα

Τα συμβαλλόμενα μέρη διευκολύνουν τη διαδικασία οικονομικής μεταρρύθμισης και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, συνεργαζόμενα για να βελτιώσουν την κατανόηση των βασικών μηχανισμών των οικονομιών τους και τη διαμόρφωση και εφαρμογή οικονομικής πολιτικής στις οικονομίες αγοράς. Προς το σκοπό αυτό τα μέρη ανταλλάσσουν πληροφορίες όσον αφορά τις μακροοικονομικές επιδόσεις και προοπτικές.

Η Κοινότητα παρέχει τεχνική βοήθεια με σκοπό :

- να βοηθήσει την Ουκρανία κατά τη διαδικασία οικονομικής μεταρρύθμισης, παρέχοντας συμβουλές εμπειρογνομώνων και τεχνική βοήθεια,
- να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ οικονομολόγων για την επίτευξη της μεταφοράς τεχνογνωσίας για τη διαμόρφωση οικονομικών πολιτικών, και να προβλέψει την ευρεία διάδοση της έρευνας όσον αφορά τη χάραξη πολιτικής.

Άρθρο 71

Ναρκωτικά

Στο πλαίσιο των αντιστοίχων εξουσιών και αρμοδιοτήτων τους τα μέρη συνεργάζονται για να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα των πολιτικών και μέτρων αντιμετώπισης της παράνομης παραγωγής, προσφοράς και διακίνησης ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, μεταξύ άλλων για την πρόληψη της παρεκτροπής των πρόδρομων χημικών ουσιών, καθώς και για να συμβάλουν στην πρόληψη και στη μείωση της κατάχρησης αυτών. Η συνεργασία στον χώρο αυτό βασίζεται στις διαβουλεύσεις και τη στενή συνεργασία μεταξύ των μερών σχετικά με τους στόχους και τα μέτρα στους διάφορους τομείς που έχουν σχέση με τα ναρκωτικά.

ΤΙΤΛΟΣ VIII: ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 72

Τα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να προωθήσουν, να ενθαρρύνουν και να διευκολύνουν την πολιτιστική συνεργασία. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, τα προγράμματα πολιτιστικής συνεργασίας της Κοινότητας ή τα προγράμματα ενός ή περισσότερων κρατών μελών μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο συνεργασίας και είναι δυνατόν να αναπτυχθούν περαιτέρω δραστηριότητες αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΧ: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 73

Για την επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας και σύμφωνα με τα άρθρα 74, 75 και 76 η Ουκρανία επωφελείται της προσωρινής χρηματοδοτικής βοήθειας της Κοινότητας, με την παροχή τεχνικής βοήθειας υπό μορφή επιχορηγήσεων, για την επιτάχυνση του οικονομικού μετασχηματισμού της Ουκρανίας.

Άρθρο 74

Αυτή η χρηματοδοτική βοήθεια καλύπτεται από το πρόγραμμα TACIS, που προβλέπεται στον σχετικό κοινοτικό κανονισμό του Συμβουλίου.

Άρθρο 75

Οι στόχοι και οι τομείς για τους οποίους παρέχει χρηματοδοτική βοήθεια η Κοινότητα, καθορίζονται σε ενδεικτικό πρόγραμμα, το οποίο βασίζεται σε προτεραιότητες που διαπιστώνονται και συμφωνούνται μεταξύ των δύο μερών, αφού ληφθούν υπόψη οι ανάγκες της Ουκρανίας, οι τομεακές ικανότητες απορρόφησης και η πρόοδος της μεταρρύθμισης. Τα μέρη ενημερώνουν το Συμβούλιο Συνεργασίας.

Άρθρο 76

Για να επιτυγχάνεται η καλύτερη δυνατή χρήση των διαθέσιμων πόρων, τα μέρη εξασφαλίζουν ότι οι συνεισφορές τεχνικής βοήθειας της Κοινότητας πραγματοποιούνται σε στενό συντονισμό με τις συνεισφορές από άλλες πηγές, όπως τα κράτη μέλη, άλλες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, όπως η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης καθώς και το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για την Ανάπτυξη και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

ΤΙΤΛΟΣ Χ: ΘΕΣΜΙΚΕΣ, ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 77

Συνιστάται Συμβούλιο Συνεργασίας το οποίο εποπτεύει την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας. Συγκαλείται σε υπουργικό επίπεδο μία φορά το έτος και εφόσον το απαιτούν οι περιστάσεις. Εξετάζει θέματα μείζονος σημασίας τα οποία προκύπτουν στα πλαίσια της συμφωνίας και κάθε διμερές ή διεθνές θέμα αμοιβαίου ενδιαφέροντος για το σκοπό της επίτευξης των στόχων της παρούσας συμφωνίας. Το Συμβούλιο Συνεργασίας δύναται επίσης να υποβάλλει τις πρόποσες συστάσεις, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των δύο μερών.

Άρθρο 78

1. Το Συμβούλιο Συνεργασίας αποτελείται από μέλη του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μέλη της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αφενός, και μέλη της κυβέρνησης της Ουκρανίας αφετέρου.
2. Το Συμβούλιο Συνεργασίας θεσπίζει τον κανονισμό λειτουργίας του.
3. Την προεδρία του Συμβουλίου Συνεργασίας ασκούν εναλλάξ ένας εκπρόσωπος της Κοινότητας και ένα μέλος της κυβέρνησης της Ουκρανίας.

Άρθρο 79

1. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, το Συμβούλιο Συνεργασίας επικουρείται από μία Επιτροπή Συνεργασίας συγκροτούμενη από εκπροσώπους των μελών του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μελών της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αφενός, και από εκπροσώπους της κυβέρνησης της Ουκρανίας, αφετέρου, συνήθως σε επίπεδο ανώτερων διοικητικών στελεχών, την προεδρία της Επιτροπής Συνεργασίας ασκούν εναλλάξ η Κοινότητα και η Ουκρανία.

Το Συμβούλιο Συνεργασίας καθορίζει στον κανονισμό λειτουργίας του τα καθήκοντα της Επιτροπής Συνεργασίας, στα οποία περιλαμβάνεται η προετοιμασία των συνεδριάσεων του Συμβουλίου Συνεργασίας και ο τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής Συνεργασίας.

2. Το Συμβούλιο Συνεργασίας μπορεί να μεταβιβάζει μέρος των αρμοδιοτήτων του στην Επιτροπή Συνεργασίας, η οποία εξασφαλίζει τη συνέχεια μεταξύ των συνεδριάσεων του Συμβουλίου Συνεργασίας.

Άρθρο 80

Το Συμβούλιο Συνεργασίας μπορεί να αποφασίσει τη σύσταση κάθε ειδικής επιτροπής ή οργάνου τα οποία το επικουρούν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και προσδιορίζει τη σύνθεση και τα καθήκοντα αυτών των επιτροπών ή οργάνων καθώς και τον τρόπο λειτουργίας τους.

Άρθρο 81

Το Συμβούλιο Συνεργασίας κατά την εξέταση θέματος που προκύπτει στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας σχετικά με διάταξη που αφορά άρθρο της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT), λαμβάνει υπόψη κατά το δυνατόν περισσότερο την ερμηνεία την οποία εν γένει δίδουν τα συμβαλλόμενα στη Γενική Συμφωνία μέρη όσον αφορά το εν λόγω άρθρο της.

Άρθρο 82

Συνιστάται Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Συνεργασίας. Αποτελεί για τα μέλη του Κοινοβουλίου της Ουκρανίας και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ένα forum συνάντησης και ανταλλαγής απόψεων. Συνεδριάζει κατά διαστήματα τα οποία καθορίζει η ίδια.

Άρθρο 83

1. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συνεργασίας αποτελείται από μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αφενός, και από μέλη του Κοινοβουλίου της Ουκρανίας, αφετέρου.
2. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συνεργασίας θεσπίζει τον κανονισμό λειτουργίας της.
3. Την προεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συνεργασίας ασκούν εναλλαξ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Κοινοβούλιο της Ουκρανίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού λειτουργίας της.

Άρθρο 84

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συνεργασίας μπορεί να ζητά τις αναγκαίες πληροφορίες για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας από το Συμβούλιο Συνεργασίας, το οποίο της παρέχει τις αιτούμενες πληροφορίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συνεργασίας ενημερώνεται σχετικά με τις συστάσεις του Συμβουλίου Συνεργασίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συνεργασίας μπορεί να απευθύνει συστάσεις στο Συμβούλιο Συνεργασίας.

Άρθρο 85

1. Στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να εξασφαλίσει ότι τα νομικά και φυσικά πρόσωπα του άλλου μέρους δύνανται άνευ διακρίσεων έναντι των δικών τους υπηκόων, να έχουν πρόσβαση στα αρμόδια δικαστήρια και διοικητικά όργανα των μερών, για την προάσπιση των ατομικών τους δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας.
2. Στα πλαίσια των αντιστοίχων αρμοδιοτήτων τους, τα μέρη:

- ενθαρρύνουν τη διαιτησία για την επίλυση των διαφορών που προκύπτουν κατά τις εμπορικές συναλλαγές και τη συνεργασία μεταξύ των οικονομικών παραγόντων της Κοινότητας και αυτών της Ουκρανίας·
- συμφωνούν ότι εφόσον μία διαφορά υποβάλλεται σε διαιτησία, κάθε μέρος στη διαφορά επιλέγει τον δικό του διαιτητή, ανεξαρτήτως υπηκοότητας, εκτός από την περίπτωση που προβλέπεται διαφορετικά βάσει των κανόνων του οργάνου διαιτησίας που έχουν επιλέξει τα μέρη, και ότι ο επιδιαιτητής που ασκεί την προεδρία ή ο μοναδικός διαιτητής, μπορεί να είναι υπήκοος τρίτου κράτους·
- συνιστούν στους οικονομικούς τους παράγοντες να επιλέγουν με αμοιβαία συναίνεση τη νομοθεσία που εφαρμόζεται στις συμβάσεις τους·
- ενθαρρύνουν την προσφυγή στους κανόνες της διαιτησίας τους οποίους έχει συντάξει η Επιτροπή Διεθνούς Εμπορικού Δικαίου των Ηνωμένων Εθνών (Uncitral) και στη διαιτησία την οποία αναλαμβάνει κάθε κέντρο κράτους που έχει υπογράψει τη σύμβαση για την αναγνώριση και εκτέλεση των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων που υπεγράφη στη Νέα Υόρκη στις 10 Ιουνίου 1958.

Άρθρο 86

Η παρούσα συμφωνία ουδόλως εμποδίζει ένα μέρος να λάβει μέτρα τα οποία:

- (α) θεωρεί αναγκαία για την πρόληψη της κοινολόγησης πληροφοριών που αντιβαίνει σε ζωτικά συμφέροντα ασφάλειας·
- (β) αφορούν την παραγωγή ή εμπόριο όπλων, πολεμοφοδίων ή πολεμικού υλικού ή την έρευνα, ανάπτυξη ή παραγωγή που είναι αναγκαίες για αμυντικούς σκοπούς, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά δεν νοθεύουν τους όρους ανταγωνισμού, όσον αφορά τα προϊόντα τα οποία δεν προορίζονται ειδικώς για στρατιωτικούς σκοπούς·
- (γ) θεωρεί ουσιώδη για την ασφάλειά του στην περίπτωση σοβαρής εσωτερικής αναταραχής, η οποία διαταράσσει τη διατήρηση του νόμου και της δημόσιας τάξης σε καιρό πολέμου ή σοβαρών διεθνών αναταραχών που αποτελούν απειλή πολέμου ή για την εκπλήρωση υποχρεώσεων τις οποίες έχει αναλάβει για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας·
- (δ) θεωρεί αναγκαία για την εκπλήρωση των διεθνών υποχρεώσεων και δεσμεύσεων όσον αφορά τον έλεγχο της διπλής χρήσης των βιομηχανικών αγαθών και τεχνολογιών.

Άρθρο 87

1. Στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία και με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που περιέχονται σε αυτήν :
  - οι ρυθμίσεις που εφαρμόζει η Ουκρανία έναντι της Κοινότητας δεν πρέπει να επιβάλλουν διακρίσεις μεταξύ των κρατών μελών, των υπηκόων τους ή των επιχειρήσεων ή εταιρειών τους·
  - οι ρυθμίσεις που εφαρμόζει η Κοινότητα έναντι της Ουκρανίας δεν πρέπει να επιβάλλουν διακρίσεις μεταξύ των υπηκόων ή των εταιρειών ή επιχειρήσεων της Ουκρανίας.
2. Οι διατάξεις της παραγράφου I εφαρμόζονται με την επιφύλαξη του δικαιώματος των μερών να εφαρμόσουν τις αντίστοιχες διατάξεις της φορολογικής τους νομοθεσίας στους φορολογούμενους, η κατάσταση των οποίων δεν είναι η ίδια όσον αφορά τον τόπο μόνιμης κατοικίας τους.

Άρθρο 88

1. Κάθε μέρος μπορεί να υποβάλει στο Συμβούλιο Συνεργασίας διαφορά σχετικά με την εφαρμογή ή ερμηνεία της παρούσας Συμφωνίας.
2. Το Συμβούλιο Συνεργασίας μπορεί να επιλύσει τη διαφορά με σύσταση.
3. Στην περίπτωση που είναι αδύνατη η επίλυση της διαφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, το ένα μέρος κοινοποιεί στο άλλο το διορισμό διαιτητού, το άλλο δε μέρος οφείλει να ορίσει έναν δεύτερο διαιτητή εντός δύο μηνών. Για την εφαρμογή της παρούσας διαδικασίας, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη εκλαμβάνονται ως ένα μέρος στη διαφορά.

Το Συμβούλιο Συνεργασίας ορίζει επιδιαιτητή.

Οι συστάσεις του διαιτητή εγκρίνονται με πλειοψηφία. Οι συστάσεις αυτές δεν είναι δεσμευτικές για τα μέρη.

Άρθρο 89

Εφόσον το ζητήσει ένα μέρος, τα μέρη συμφωνούν να προβούν αμέσως στις κατάλληλες διαβουλεύσεις για να συζητήσουν κάθε θέμα που αφορά την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και κάθε θέμα που αφορά τις σχέσεις μεταξύ των μερών.

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν και εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των άρθρων 13, 13α, 88 και 94.

Άρθρο 90

Η μεταχείριση που παρέχεται στην Ουκρανία σε καμία περίπτωση δεν είναι ευνοϊκότερη από τη μεταχείριση που παρέχουν τα κράτη μέλη μεταξύ τους.

Άρθρο 91

Για το σκοπό της παρούσας συμφωνίας, ως "μέρη" νοούνται η Ουκρανία, αφενός και η Κοινότητα ή τα κράτη μέλη ή η Κοινότητα και τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις αντίστοιχες εξουσίες τους, αφετέρου.

Άρθρο 92

Εφόσον τα θέματα που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία καλύπτονται και από τη συνθήκη για τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Ενέργειας και τα πρωτόκολλα, η συνθήκη αυτή και τα πρωτόκολλα, μόλις τεθούν σε ισχύ, εφαρμόζονται στα θέματα αυτά, μόνον εφόσον προβλέπεται η εφαρμογή αυτή.

Άρθρο 93

Η παρούσα συμφωνία συνάπτεται για αρχική περίοδο δέκα ετών. Η παρούσα Συμφωνία ανανεώνεται αυτόματα ανά έτος υπό την προϋπόθεση ότι κανένα μέρος δεν καταγγέλλει γραπτώς τη συμφωνία έξι μήνες πριν από την λήξη της.

Άρθρο 94

1. Τα μέρη λαμβάνουν τα γενικά ή ειδικά μέτρα που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους βάσει της παρούσας συμφωνίας. Μεριμνούν για την επίτευξη των στόχων που περιέχονται στην παρούσα συμφωνία.
2. Εάν ένα μέρος κρίνει ότι το άλλο μέρος δεν εκπλήρωσε μία υποχρέωσή του βάσει της συμφωνίας, μπορεί να λάβει τα αναγκαία μέτρα. Προνουμένως,

εκτός από εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις, παρέχει στο Συμβούλιο Συνεργασίας όλες τις αιτούμενες αναγκαίες πληροφορίες για μία λεπτομερή εξέταση της κατάστασης, με σκοπό την εξεύρεση λύσης αποδεκτής από τα μέρη.

Κατά την επιλογή των μέτρων αυτών, δίδεται προτεραιότητα στα μέτρα τα οποία διαταράσσουν στο ελάχιστο δυνατό βαθμό τη λειτουργία της Συμφωνίας. Τα μέτρα αυτά κοινοποιούνται αμέσως στο Συμβούλιο Συνεργασίας, εφόσον το ζητήσει το άλλο μέρος.

Άρθρο 95

Τα παραρτήματα I, II, III, IV, V, V a και το Πρωτόκολλο αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 96

Μέχρις ότου επιτευχθούν ισοδύναμα δικαιώματα για τα πρόσωπα και τους οικονομικούς φορείς βάσει της παρούσας συμφωνίας, η παρούσα συμφωνία δεν θίγει τα δικαιώματα τα οποία εξασφαλίζονται βάσει συμφωνιών που ισχύουν και δεσμεύουν ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, αφενός, και την Ουκρανία, αφετέρου, εκτός από τους τομείς που υπάγονται στην κοινοτική αρμοδιότητα και με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία σε τομείς που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους.

Άρθρο 97

Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται, αφενός, στα εδάφη όπου εφαρμόζονται οι συνθήκες για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα και υπό τους όρους που προβλέπονται στις συνθήκες αυτές και, αφετέρου, στο έδαφος της Ουκρανίας.

Άρθρο 97 α

Η παρούσα συμφωνία κατατίθεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 98

Το πρωτότυπο της συμφωνίας συντάσσεται στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική και ουκρανική γλώσσα, και όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά· η συμφωνία κατατίθεται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 99

Η παρούσα συμφωνία εγκρίνεται από τα μέρη σύμφωνα με τις κατ'ιδίαν διαδικασίες τους.

Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του δεύτερου μηνός μετά την ημερομηνία κατά την οποία τα μέρη γνωστοποιούν στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης την ολοκλήρωση των διαδικασιών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.

Η παρούσα συμφωνία, μόλις αρχίσει να ισχύει και όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ της Ουκρανίας και της Κοινότητας, αντικαθιστά συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και της Ένωσης των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών περί

εμπορίου και οικονομικής και εμπορικής συνεργασίας που υπεγράφη στις Βρυξέλλες στις 18 Δεκεμβρίου 1989.

Άρθρο 100

Εάν, μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι διαδικασίες που είναι αναγκαίες για την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, οι διατάξεις ορισμένων μερών της παρούσας συμφωνίας αρχίσουν να εφαρμόζονται κατά το 1994 δυνάμει ενδιάμεσης συμφωνίας μεταξύ της Κοινότητας και της Ουκρανίας, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι, υπό τις περιστάσεις αυτές, οι όροι "ημερομηνία έναρξεως ισχύος της συμφωνίας" σημαίνουν την ημερομηνία έναρξεως ισχύος της ενδιάμεσης συμφωνίας.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Παράρτημα I	Ενδεικτικός κατάλογος των πλεονεκτημάτων που παρέχει η Ουκρανία στα Ανεξάρτητα Κράτη σύμφωνα με το άρθρο 9α.
Παράρτημα II	Έκτακτα μέτρα που παρεκκλίνουν από τις διατάξεις του άρθρου 11.
Παράρτημα III	Συμβάσεις για την πνευματική, βιομηχανική και εμπορική ιδιοκτησία (άρθρο 42).
Παράρτημα IV	Επιφυλάξεις της Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1 στοιχείο β.
Παράρτημα V	Επιφυλάξεις της Ουκρανίας σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 2 στοιχείο α.
Παράρτημα V α	Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες : ορισμοί

Κατάλογος Πρωτοκόλλων

Πρωτόκολλο περί αμοιβαίας συνδρομής σε τελωνειακά ζητήματα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Ενδεικτικός κατάλογος των πλεονεκτημάτων που παρέχει η Ουκρανία στα Ανεξάρτητα Κράτη σύμφωνα με το άρθρο 9 α.

1. Αρμενία, Λευκορωσία, Εσθονία, Γεωργία, Καζακστάν, Λιθουανία, Μολδαβία, Τουρκμενιστάν, Ρωσία :
Δεν επιβάλλονται εισαγωγικοί δασμοί.
Δεν επιβάλλονται εξαγωγικοί δασμοί στα αγαθά που παραδίδονται βάσει συμφωνιών clearing και διακρατικών συμφωνιών, στο πλαίσιο των ποσοτήτων που αναφέρονται στις συμφωνίες αυτές.
Δεν επιβάλλεται ΦΠΑ στις εξαγωγές και εισαγωγές. Δεν επιβάλλεται ειδικός φόρος κατανάλωσης στις εξαγωγές.
Όλα τα Ανεξάρτητα Κράτη : εξαγωγικές ποσοτώσεις για παραδόσεις προϊόντων στο πλαίσιο ετήσιων διακρατικών συμφωνιών εμπορίου και συνεργασίας ανοίγονται όπως και για τις παραδόσεις για κρατικές ανάγκες.
2. Αρμενία, Λευκορωσία, Εσθονία, Γεωργία, Καζακστάν, Λιθουανία, Μολδαβία, Τουρκμενιστάν:
Οι πληρωμές γίνονται σε ρούβλια.
Ρωσία : οι πληρωμές γίνονται σε ρούβλια ή καρμποβάνετς.

Όλα τα Ανεξάρτητα Κράτη : ειδικό σύστημα για τις μη εμπορικές πράξεις, περιλαμβανομένων των πληρωμών που γίνονται για τις πράξεις αυτές.

3. Όλα τα Ανεξάρτητα Κράτη : ειδικό σύστημα τρεχουσών πληρωμών.
4. Όλα τα Ανεξάρτητα Κράτη : σύστημα ειδικών τιμών κατά τις συναλλαγές ορισμένων πρώτων υλών και ημικατεργασμένων προϊόντων.
5. Όλα τα Ανεξάρτητα Κράτη : ειδικοί όροι διαμετακόμισης.
6. Όλα τα Ανεξάρτητα Κράτη : ειδικοί όροι για τις τελωνειακές διαδικασίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Έκτακτα μέτρα που παρεκκλίνουν των διατάξεων του άρθρου 11

1. Η Ουκρανία δύναται να λάβει έκτακτα μέτρα τα οποία παρεκκλίνουν των διατάξεων του άρθρου 11, με τη μορφή ποσοτικών περιορισμών και που δεν συνεπάγονται διακρίσεις.
2. Τα μέτρα αυτά αφορούν μόνο νεοσύστατες βιομηχανίες, ή ορισμένους τομείς υπό αναδιάρθρωση ή που αντιμετωπίζουν σημαντικές δυσχέρειες, ειδικότερα εφόσον οι δυσχέρειες αυτές προκαλούν σημαντικά κοινωνικά προβλήματα.
3. Η συνολική αξία των εισαγόμενων προϊόντων τα οποία αφορούν τα εν λόγω μέτρα δεν υπερβαίνει το 15% του συνόλου των εισαγωγών από την Κοινότητα κατά το έτος που προηγείται της επιβολής ποσοτικών περιορισμών για τους οποίους υπάρχουν διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία.
4. Τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται μόνον για μία μεταβατική περίοδο, η οποία λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1998, εκτός εάν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά, ή όταν η Ουκρανία καταστεί συμβαλλόμενο μέρος της GATT, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη.
5. Η Ουκρανία ενημερώνει το Συμβούλιο Συνεργασίας σχετικά με τα μέτρα που προτίθεται να λάβει σύμφωνα με το παρόν παράρτημα και, εφόσον το ζητήσει η Κοινότητα, διεξάγονται διαβουλεύσεις στο Συμβούλιο Συνεργασίας σχετικά με τα μέτρα αυτά και τους τομείς στους οποίους εφαρμόζονται, πριν τεθούν σε ισχύ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Συμβάσεις περί πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας (άρθρο 42)

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 42 αφορά τις εξής πολυμερείς συμβάσεις:
  - Σύμβαση της Βέρνης περί της προστασίας των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων (πράξη του Παρισιού, 1971),
  - Διεθνής σύμβαση για την προστασία των ερμηνευτών, των παραγωγών φωνογραφημάτων και των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών (Ρώμη, 1961),
  - Πρωτόκολλο σχετικά με τη συμφωνία της Μαδρίτης όσον αφορά τη διεθνή καταχώρηση σημάτων (Μαδρίτη, 1989),
  - συμφωνία της Νίκαιας όσον αφορά την διεθνή ταξινόμηση αγαθών και υπηρεσιών για την καταχώρηση των σημάτων (Γενεύη 1977, όπως τροποποιήθηκε το 1979),

- Συνθήκη της Βουδαπέστης όσον αφορά τη διεθνή αναγνώριση της κατάθεσης μικροοργανισμών για τις διαδικασίες των δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας (1977, όπως τροποποιήθηκε το 1980),
  - Διεθνής σύμβαση για την προστασία των νέων ποικιλιών φυτών (UPOV) (Πράξη Γενεύης, 1978).
2. Η Ουκρανία καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να προσχωρήσει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην πράξη για τη διεθνή σύμβαση όσον αφορά την προστασία των νέων ποικιλιών φυτών του 1991 (UPOV).
  3. Το Συμβούλιο Συνεργασίας μπορεί να συστήσει την εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 42 σε άλλες πολυμερείς συμβάσεις. Στην περίπτωση που εμφανιστούν προβλήματα στον τομέα της πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας που θίγουν τους όρους συναλλαγών, αναλαμβάνονται επείγοντως διαβουλεύσεις, εφόσον το ζητήσει ένα μέρος, για την αναζήτηση αμοιβαία ικανοποιητικών λύσεων.
  4. Τα μέρη επιβεβαιώνουν τη σημασία που αποδίδουν στις υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από τις εξής πολυμερείς συμβάσεις:
    - Σύμβαση του Παρισιού για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας (Πράξη Στοκχόλμης, 1967, και όπως τροποποιήθηκε το 1979),
    - Συμφωνία της Μαδρίτης όσον αφορά τη διεθνή καταχώρηση σημάτων (Πράξη Στοκχόλμης, 1967, και όπως τροποποιήθηκε το 1979),
    - Συνθήκη συνεργασίας όσον αφορά τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας (Ουάσιγκτον 1970, όπως τροποποιήθηκε το 1979 και 1984).
  5. Από τη θέση σε ισχύ της παρούσας συμφωνίας, η Ουκρανία παρέχει στις κοινοτικές εταιρείες και υπηκόους, όσον αφορά την αναγνώριση και προστασία της πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, μεταχείριση εξίσου ευνοϊκή με αυτήν που παρέχει σε τρίτη χώρα στο πλαίσιο διμερών συμφωνιών.
  6. Οι διατάξεις της παραγράφου 5 δεν εφαρμόζονται όσον αφορά τα πλεονεκτήματα που παραχωρεί η Ουκρανία σε τρίτη χώρα σε πραγματικά αμοιβαία βάση ή τα πλεονεκτήματα που παραχωρεί η Ουκρανία σε άλλη χώρα της πρώην ΕΣΣΔ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Επιφυλάξεις της Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο **23 παράγραφος 1β**

Μεταλλευτικός τομέας

Σε ορισμένα κράτη μέλη μπορεί να απαιτείται παραχώρηση όσον αφορά τα δικαιώματα μεταλλείων και ορυκτών για τις εταιρείες οι οποίες δεν ελέγχονται από την ΕΚ.

Αλιεία

Η πρόσβαση και η χρησιμοποίηση των βιολογικών πόρων και των πεδίων αλιείας σε θαλάσσια ύδατα υπό την κυριαρχία ή την δικαιοδοσία των κρατών μελών της Κοινότητας, περιορίζονται στα αλιευτικά σκάφη που φέρουν σημαία κράτους μέλους της Κοινότητας και είναι υπολογημένα στο κοινοτικό έδαφος, εκτός εάν υπάρχει διαφορετική πρόβλεψη.

Αγορά ακίνητης ιδιοκτησίας

Σε ορισμένα κράτη μέλη, η αγορά ακίνητης ιδιοκτησίας από μη κοινοτικές εταιρείες υπόκειται σε περιορισμούς.

Οπτικοακουστικές υπηρεσίες περιλαμβανομένης της ραδιοφωνίας

Μπορεί να επιβάλλεται εθνική μεταχείριση όσον αφορά την παραγωγή και διανομή, περιλαμβανομένης της ραδιοτηλεοπτικής και άλλης μορφής μετάδοσης, στα οπτικοακουστικά έργα τα οποία πληρούν ορισμένα κριτήρια καταγωγής.

Τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες περιλαμβανομένων των υπηρεσιών κινητής και δορυφορικής τηλεφωνίας

Υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο περιορισμών

Σε ορισμένα κράτη μέλη η πρόσβαση στην αγορά όσον αφορά τις συμπληρωματικές υπηρεσίες και υποδομές υπόκειται σε περιορισμούς.

Υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών

Υπηρεσίες περιοριζόμενες στα φυσικά πρόσωπα που είναι υπήκοοι των κρατών μελών. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις τα πρόσωπα αυτά μπορούν να ιδρύουν εταιρείες.

Γεωργία

Σε ορισμένα κράτη μέλη η εθνική μεταχείριση δεν εφαρμόζεται σε εταιρείες μη ελεγχόμενες από την ΕΚ, οι οποίες επιθυμούν να αναλάβουν γεωργική δραστηριότητα. Η αγορά αμπελώνων από εταιρείες μη ελεγχόμενες από την ΕΚ υπόκειται σε κοινοποίηση ή, εφόσον χρειάζεται, έγκριση.

Υπηρεσίες ειδικσεογραφικών πρακτορείων

Σε ορισμένα κράτη μέλη περιορίζεται η συμμετοχή αλλοδαπών σε εταιρείες εκδόσεων και ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Επιφυλάξεις της Ουκρανίας σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 2α

Η εφαρμογή των επιφυλάξεων του παρόντος παραρτήματος σε καμία περίπτωση δεν οδηγεί σε μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχεται σε εταιρείες τρίτης χώρας.

1. Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (όπως ορίζονται στο παράρτημα V α)

1.1 Τραπεζικές και συναφείς χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

Στο διάστημα μεταβατικής περιόδου, η οποία δεν υπερβαίνει την πενταετία από την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας, η Ουκρανία δύναται να συνεχίσει να εφαρμόζει τις διατάξεις της ουκρανικής νομοθεσίας όσον αφορά την εγκατάσταση θυγατρικών και υποκαταστημάτων κοινοτικών εταιρειών στην Ουκρανία :

- "περί του συστήματος ρύθμισης του συναλλάγματος και ελέγχου του συναλλάγματος"
- "περί τραπεζών και τραπεζικών δραστηριοτήτων"
- "περί επιβοηθητικών εγγυήσεων"
- "περί αξιών και χρηματιστηρίου"

- "περί εγγράφων ιδιωτικοποίησης" (σχετικά με τη διανομή και εμπορία τίτλων ιδιωτικοποίησης)

Κατά τη μεταβατική περίοδο που αναφέρεται ανωτέρω, δεν θεσπίζονται νέες ρυθμίσεις ή μέτρα τα οποία εισάγουν εντονότερες διακρίσεις για τις θυγατρικές ή τα υποκαταστήματα κοινοτικών εταιρειών σε σχέση με τις εταιρείες της Ουκρανίας.

1.2 Ασφαλιστικές υπηρεσίες (όπως ορίζονται στο παράρτημα V a)

Το αργότερο πέντε χρόνια μετά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας, η Ουκρανία δημιουργεί τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την εγκατάσταση των κοινοτικών ασφαλιστικών εταιρειών καθώς και των κοινών ασφαλιστικών εταιρειών σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 2 στοιχείο α.

Κατά την προαναφερόμενη μεταβατική περίοδο, δεν θεσπίζονται νέες ρυθμίσεις ή μέτρα που εισάγουν εντονότερες διακρίσεις για τις θυγατρικές ή τα υποκαταστήματα κοινοτικών εταιρειών σε σύγκριση με τις εταιρείες της Ουκρανίας.

Κατά τη μεταβατική περίοδο απαγορεύεται, περιορίζεται ή υπόκειται σε ειδικές απαιτήσεις η ανάληψη ασφαλιστικών δραστηριοτήτων σε ορισμένους τομείς από αλλοδαπούς.

2. Λοιποί τομείς

Μεσιτεία για ακίνητη ιδιοκτησία συμπεριλαμβανομένης της γης

Ιδιοκτησία και χρήση φυσικών πόρων

Χρήση του υπεδάφους και των φυσικών πόρων συμπεριλαμβανομένων των μεταλλείων.

Αγορά και πώληση φυσικών πόρων.

Αλιεία

Η πρόσβαση και η χρήση των βιολογικών πόρων και του πεδίου αλιείας στα χωρικά ύδατα και στην οικονομική αποκλειστική ζώνη της Ουκρανίας υπόκεινται σε περιορισμούς.

Το κυνήγι περιορίζεται σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ουκρανίας.

Γεωργία

Η αγορά και η πώληση γεωργικής γης και δασών.

Μίσθωση κρατικής ιδιοκτησίας

Είναι δυνατόν να ζητείται η πληρωμή της μίσθωσης κρατικής ιδιοκτησίας σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα.

Τηλεπικοινωνίες

Είναι δυνατόν να ζητείται άδεια για τις εταιρείες οι οποίες ελέγχονται από αλλοδαπούς, όσον αφορά την εγκατάστασή τους.

Εταιρείες μέσω μαζικής ενημέρωσης

Επιβάλλονται ορισμένοι περιορισμοί για τη συμμετοχή αλλοδαπών σε δραστηριότητες που αφορούν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Ορισμένες επαγγελματικές δραστηριότητες

Οι επαγγελματικές δραστηριότητες σε ορισμένους τομείς περιορίζονται μόνο στους υπηκόους της Ουκρανίας ή απαιτούνται ειδικές προϋποθέσεις (ιατρική,

εκπαίδευση, νομικές υπηρεσίες μη συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών στον επιχειρηματικό τομέα όσον αφορά συναφή νομικά θέματα).

Ιστορικά κτίρια και μνημεία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V α

Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες : Ορισμοί

Ως χρηματοπιστωτική υπηρεσία νοείται κάθε υπηρεσία χρηματοπιστωτικής φύσεως που προσφέρεται από από φορέα παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών ενός συμβαλλόμενου μέρους. Στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες περιλαμβάνονται οι εξής δραστηριότητες:

- A. Όλες οι ασφαλιστικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες οι σχετικές με ασφάλειες.
1. Πρωτασφάλιση (συμπεριλαμβανομένης της συνασφάλισης).
    - (i) ζωής
    - (ii) ζημιών
  2. Αντασφάλιση και επανεκκώρση.
  3. Διαμεσολάβηση στον ασφαλιστικό τομέα, όπως μεσιτεία και πρακτορεία.
  4. Επικουρικές ασφαλιστικές υπηρεσίες, όπως παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, αναλογιστικές μελέτες, εκτίμηση του κινδύνου και υπηρεσίες διακανονισμού αποζημιώσεων.
- B. Τραπεζικές και λοιπές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (εκτός των ασφαλιστικών).
1. Αποδοχή καταθέσεων και άλλων επιστρεπτών κεφαλαίων από το κοινό.
  2. Κάθε μορφής δανειοδότηση, συμπεριλαμβανομένης της καταναλωτικής πίστης, των ενυπόθηκων πιστώσεων, της διαχείρισης επιχειρηματικών απαιτήσεων και της χρηματοδότησης εμπορικών συναλλαγών.
  3. Χρηματοδοτική μίσθωση.
  4. Όλες οι υπηρεσίες πληρωμής και μεταφοράς χρηματικών ποσών, συμπεριλαμβανομένων, των πιστωτικών και χρεωστικών καρτών, των ταξιδιωτικών επιταγών και των τραπεζικών επιταγών.
  5. Εγγυήσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων.
  6. Συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό πελατών, είτε στο χρηματιστήριο ή σε εξωχρηματιστηριακές αγορές ή με άλλο τρόπο, επί:
    - α) μέσω χρηματαγοράς (συμπεριλαμβανομένων επιταγών, συναλλαγματικών, πιστοποιητικών καταθέσεων, κ.λπ.)
    - β) συναλλάγματος·
    - γ) παράγωγων προϊόντων συμπεριλαμβανομένων, αλλά όχι αποκλειστικά, προθεσμιακών συμβολαίων και συμβολαίων με δικαίωμα προαίρεσης·
    - δ) μέσω συναλλαγματικών ισοτιμιών και επιτοκίου, συμπεριλαμβανομένων προϊόντων όπως οι συμφωνίες ανταλλαγής και οι προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίου, κ.λπ.·
    - ε) μεταβιβάσιμων κινητών αξιών·
    - στ) άλλων διαπραγματεύσιμων μέσω και χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ράβδων χρυσού ή αργυρού.
  7. Συμμετοχή σε εκδόσεις κάθε μορφής χρεωγράφων, συμπεριλαμβανομένης της αναδοχής και της διάθεσης (στο κοινό ή σε ιδιώτες) και παροχή υπηρεσιών που συνδέονται με τις σχετικές εκδόσεις.
  8. Υπηρεσίες χρηματιστού.
  9. Διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, όπως διαχείριση ρευστών διαθεσίμων ή χαρτοφυλακίου, κάθε μορφής διαχείριση συλλογικών

επενδύσεων, διαχείριση κεφαλαίων συνταξιοδοτικών ταμείων, υπηρεσίες φύλαξης, θεματοφύλακα και καταπιστευματοδόχου.

10. Υπηρεσίες εκκαθάρισης και συμψηφισμού για χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των κινητών αξιών, των παράγωγων προϊόντων και άλλων διαπραγματεύσιμων μέσων.
11. Παροχή και μεταβίβαση πληροφοριών χρηματοπιστωτικού χαρακτήρα, και επεξεργασία χρηματοπιστωτικών δεδομένων και σχετικού λογισμικού από παρέχοντες άλλες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.
12. Υπηρεσίες παροχής συμβουλών, διαμεσολάβησης και άλλες επικουρικές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με το σύνολο των δραστηριοτήτων που αναφέρονται ανωτέρω στα σημεία 1 έως 11, συμπεριλαμβανομένων της αξιολόγησης και ανάλυσης της πιστοληπτικής ικανότητας, έρευνας και συμβουλών για επενδύσεις και συγκρότηση καρτοφυλακίων, παροχής συμβουλών για εξαγορές καθώς και για αναδιάρθρωση και στρατηγική επιχειρήσεων.

Εξαιρούνται από τον ορισμό των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- (α) Δραστηριότητες που ασκούνται από κεντρικές τράπεζες ή οποιοδήποτε άλλο δημόσιο οργανισμό με σκοπό την άσκηση νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής.
- (β) Δραστηριότητες που ασκούνται από κεντρικές τράπεζες, κρατικούς φορείς ή υπηρεσίες, ή δημόσιους οργανισμούς, για λογαριασμό ή με την εγγύηση του δημοσίου, εκτός εάν οι δραστηριότητες αυτές μπορούν να αναληφθούν από φορείς παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών σε ανταγωνισμό με τους δημόσιους φορείς.
- (γ) Δραστηριότητες οι οποίες αποτελούν μέρος θεσμικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης ή προγραμμάτων συνταξιοδότησης του δημοσίου, εκτός εάν οι δραστηριότητες αυτές μπορούν να αναληφθούν από φορείς παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών σε ανταγωνισμό με δημόσιους φορείς ή ιδιωτικούς οργανισμούς.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΜΕΤΑΞΥ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΣΕ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος πρωτοκόλλου:

- a) ως "τελωνειακή νομοθεσία" νοούνται οι διατάξεις που εφαρμόζονται στα εδάφη των συμβαλλόμενων μερών, οι οποίες διέπουν την εισαγωγή, την εξαγωγή, τη διαμετακόμιση εμπορευμάτων και την υπαγωγή αυτών σε

οποιαδήποτε τελωνειακή διαδικασία, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων απαγόρευσης, περιορισμού και ελέγχου, που θεσπίζουν τα εν λόγω μέρη.

- β) ως "δασμοί" νοούνται όλοι οι δασμοί, φόροι, τέλη ή άλλες επιβαρύνσεις, που επιβάλλονται και εισπράττονται στα εδάφη των συμβαλλόμενων μερών, κατ'εφαρμογή τελωνειακής νομοθεσίας, δεν συμπεριλαμβάνονται, όμως, σ'αυτούς τέλη και επιβαρύνσεις που περιορίζονται σε ποσό, το οποίο προσεγγίζει τα έξοδα των προσφερθεισών υπηρεσιών.
- γ) ως "αιτούσα αρχή" νοείται η αρμόδια διοικητική αρχή, η οποία ορίζεται από συμβαλλόμενο μέρος για τον συγκεκριμένο σκοπό και η οποία υποβάλλει αίτηση συνδρομής σε τελωνειακά ζητήματα.
- δ) ως "αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση" νοείται η αρμόδια διοικητική αρχή, η οποία ορίζεται από συμβαλλόμενο μέρος για τον συγκεκριμένο σκοπό και στην οποία υποβάλλεται η αίτηση συνδρομής σε τελωνειακά ζητήματα.
- ε) ως "παράβαση" νοείται οποιαδήποτε καταπάτηση της τελωνειακής νομοθεσίας, καθώς και κάθε προσπάθεια καταπάτησης αυτής της νομοθεσίας.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Εντός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων τους τα συμβαλλόμενα μέρη οφείλουν να παρέχουν αμοιβαία συνδρομή κατά τον τρόπο και υπό τις προϋποθέσεις που θεσπίζει το παρόν παράρτημα, ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή της τελωνειακής νομοθεσίας, ιδίως μέσω της πρόληψης, της ανίχνευσης και της διερεύνησης των παραβάσεων της εν λόγω νομοθεσίας.
2. Η συνδρομή σε τελωνειακά ζητήματα, όπως ορίζεται στο παρόν πρωτόκολλο, αφορά οποιαδήποτε διοικητική αρχή των συμβαλλόμενων μερών, που είναι αρμόδια για την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου. Παρέχεται με την επιφύλαξη των κανόνων που διέπουν την αμοιβαία συνδρομή σε ζητήματα ποινικού δικαίου. Δεν αφορά πληροφορίες οι οποίες λαμβάνονται κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων κατόπιν αιτήσεως της δικαστικής αρχής, εκτός αν συμφωνήσουν οι αρχές αυτές.

Άρθρο 3

Συνδρομή κατόπιν αιτήσεως

1. Κατόπιν αιτήσεως της αιτούσας αρχής, η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση οφείλει να παράσχει κάθε σχετική πληροφορία, ώστε να καταστήσει την πρώτη ικανή να εξασφαλίσει την ορθή εφαρμογή της τελωνειακής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με πράξεις που σημειώθηκαν ή που σχεδιάζονται και οι οποίες παραβαίνουν ή είναι δυνατόν να αποτελέσουν παράβαση αυτής της νομοθεσίας.
2. Κατόπιν αιτήσεως της αιτούσας αρχής, η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση οφείλει να την ενημερώσει, σχετικά με το εάν εμπορεύματα που εξήχθησαν από το έδαφος ενός από τα συμβαλλόμενα μέρη εισήχθησαν στο έδαφος του άλλου μέρους κατά τον δέοντα τρόπο, προσδιορίζοντας, όταν κρίνεται σκόπιμο, την τελωνειακή διαδικασία που εφαρμόσθηκε στα εν λόγω εμπορεύματα.

3. Κατόπιν αιτήσεως της αιτούσας αρχής, η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση οφείλει να λάβει τα αναγκαία μέτρα, ώστε να εξασφαλίσει την επιτήρηση:

- (α) των φυσικών ή νομικών προσώπων για τα οποία υπάρχουν βάσιμοι λόγοι, ώστε να πιστεύεται ότι παραβαίνουν ή παρέβησαν την τελωνειακή νομοθεσία·
- (β) των διακινήσεων εμπορευμάτων για τα οποία πιστεύεται ότι είναι πιθανόν να προκαλέσουν σημαντικές παραβάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας·
- (γ) των μέσων μεταφοράς για τα οποία υπάρχουν βάσιμοι λόγοι, ώστε να πιστεύεται ότι χρησιμοποιήθηκαν, χρησιμοποιούνται ή πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για παράβαση της τελωνειακής νομοθεσίας.

Άρθρο 4

Αυθόρμητη συνδρομή

Τα συμβαλλόμενα μέρη θα παρέχουν, σύμφωνα με τους νόμους, τους κανόνες και κάθε νόμιμο μέσο, αμοιβαία συνδρομή, εφόσον θεωρούν ότι αυτή είναι αναγκαία για την ορθή εφαρμογή της τελωνειακής νομοθεσίας, ιδίως, όταν λαμβάνουν πληροφορίες που αφορούν:

- πράξεις με τις οποίες σημειώθηκε, σημειώνεται ή πρόκειται να σημειωθεί παράβαση τέτοιας νομοθεσίας και οι οποίες δυνατόν να ενδιαφέρουν άλλα συμβαλλόμενα μέρη·
- νέα μέσα ή μεθόδους που χρησιμοποιούνται κατά την πραγματοποίηση τέτοιων πράξεων·
- εμπορεύματα, που είναι γνωστό ότι αποτελούν αντικείμενο σημαντικής παράβασης της τελωνειακής νομοθεσίας.

Άρθρο 5

Παράδοση/γνωστοποίηση

Κατόπιν αιτήσεως της αιτούσας αρχής, η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση οφείλει, σύμφωνα με τη δική της νομοθεσία, να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα, ούτως ώστε

- να παραδίδονται όλα τα έγγραφα
- να γνωστοποιούνται όλες οι αποφάσεις

που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος πρωτοκόλλου σε παραλήπτη που έχει τη μόνιμη κατοικία του ή είναι εγκατεστημένος στο έδαφός της. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται το άρθρο 6, σημείο 3.

Άρθρο 6

Μορφή και ουσία των αιτήσεων συνδρομής

1. Οι αιτήσεις που υποβάλλονται βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου πρέπει να υποβάλλονται γραπτώς. Τα έγγραφα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση παρόμοιων αιτήσεων πρέπει να συνοδεύουν την αίτηση. Προφορικές αιτήσεις είναι δυνατόν να γίνουν αποδεκτές, εφόσον απαιτείται λόγω του

επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης, αλλά πρέπει αμέσως να επιβεβαιώνονται γραπτώς.

2. Οι αιτήσεις για τις οποίες γίνεται λόγος στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου πρέπει να περιλαμβάνουν τα κάτωθι στοιχεία:
  - (α) την αιτούσα αρχή, που υποβάλλει την αίτηση·
  - (β) το αιτούμενο μέτρο·
  - (γ) το θέμα και τον λόγο της αίτησης·
  - (δ) νόμους, κανόνες και άλλα σχετικά νόμιμα μέσα·
  - (ε) ενδείξεις όσο το δυνατόν ακριβείς και κατανοητές, σχετικά με τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αποτελούν τον στόχο των ερευνών·
  - (στ) περίληψη των σχετικών πραγματικών γεγονότων, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρει το άρθρο 5.
3. Οι αιτήσεις πρέπει να υποβάλλονται σε μία από τις επίσημες γλώσσες της αρχής στην οποία υποβάλλονται ή σε γλώσσα αποδεκτή από αυτή την αρχή.
4. Εάν κάποια αίτηση δεν πληροί τις τυπικές απαιτήσεις, δυνατόν να ζητηθεί η διόρθωση ή η συμπλήρωσή της· ενδεχομένως, επίσης, να διαταχθεί η λήψη προληπτικών μέτρων.

Άρθρο 7

Εκτέλεση αιτήσεων

1. Για να ικανοποιήσει αίτηση συνδρομής, η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση ή, σε περίπτωση που η τελευταία αδυνατεί να ενεργήσει αφ'εαυτής, το διοικητικό τμήμα στο οποίο διαβιβάσθηκε η αίτηση από την εν λόγω αρχή, οφείλει να ενεργήσει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και των διαθέσιμων πόρων, ως εάν ενεργούσε για ίδιο λογαριασμό ή, κατόπιν αιτήσεως άλλων αρχών του αυτού συμβαλλόμενου μέρους, με την διοκέτευση των στοιχείων που ήδη διαθέτει, με την διεξαγωγή κατάλληλων ερευνών ή με την ρύθμιση της διεξαγωγής τους.
2. Οι αιτήσεις συνδρομής θα ικανοποιούνται σύμφωνα με τους νόμους, τους κανόνες, και τα άλλα νομικά στοιχεία του συμβαλλόμενου μέρους στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση.
3. Κατάλληλα εξουσιοδοτημένοι υπάλληλοι συμβαλλόμενου μέρους είναι δυνατόν, με τη σύμφωνη γνώμη του άλλου ενδιαφερόμενου συμβαλλόμενου μέρους και υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζει το τελευταίο, να λάβουν από τα γραφεία της αρχής στην οποία υποβάλλεται η αίτηση ή από άλλη αρχή την ευθύνη της οποίας έχει η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση, στοιχεία σχετικά με την παράβαση της τελωνειακής νομοθεσίας, τα οποία η αιτούσα αρχή χρειάζεται για τους σκοπούς του παρόντος πρωτοκόλλου.
4. Υπάλληλοι συμβαλλόμενου μέρους είναι δυνατόν, με τη σύμφωνη γνώμη του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, να παρίστανται κατά τις έρευνες που διεξάγονται στο έδαφος του τελευταίου.

Άρθρο 8

Μορφή υπό την οποία πρέπει να ανακοινώνονται τα στοιχεία

1. Η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση οφείλει να ανακοινώνει τα αποτελέσματα των ερευνών στην αιτούσα αρχή, υπό τη μορφή εγγράφων, κυρωμένων αντιγράφων των εγγράφων, εκθέσεων κ. τ. τ.
2. Τα έγγραφα που προβλέπει η παράγραφος 1 δυνατόν να αντικατασταθούν από μηχανογραφημένα στοιχεία, που παράγονται υπό οποιαδήποτε μορφή για τον ίδιο σκοπό.

Άρθρο 9

Εξαιρέσεις από την υποχρέωση παροχής συνδρομής

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν τη δυνατότητα να αρνηθούν την παροχή συνδρομής, όπως αυτή προβλέπεται στο παρόν πρωτόκολλο, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες κάτι τέτοιο:
  - (α) θα ήταν ενδεχόμενο να παραβιάσει την κυριαρχία, τη δημοσία τάξη, την ασφάλεια ή άλλα ουσιώδη συμφέροντα· ή
  - (β) θα αφορούσε συναλλαγματικές ή φορολογικές ρυθμίσεις άλλες από εκείνες που σχετίζονται με τους δασμούς· ή
  - (γ) θα παραβίαζε βιομηχανικό, εμπορικό ή επαγγελματικό απόρρητο.
2. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η αιτούσα αρχή ζητεί συνδρομή, την οποία η ίδια δεν θα ήταν σε θέση να παράσχει, εάν της ζητείτο κάτι τέτοιο, οφείλει στην αίτησή της να επιστήσει την προσοχή επί του γεγονότος αυτού. Σε αυτή την περίπτωση εναπόκειται στην αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση να αποφασίσει για τον τρόπο με τον οποίο θα ανταποκριθεί στη συγκεκριμένη αίτηση.
3. Εάν υπάρχει άρνηση παροχής συνδρομής, η σχετική απόφαση και τα αίτια αυτής πρέπει να γνωστοποιούνται χωρίς καθυστέρηση στην αιτούσα αρχή.

Άρθρο 10

Υποχρέωση τήρησης του απορρήτου

1. Κάθε πληροφορία που ανακοινώνεται υπό οποιαδήποτε μορφή, σύμφωνα με το παρόν πρωτόκολλο, είναι εμπιστευτική. Καλύπτεται από την υποχρέωση τήρησης του υπηρεσιακού απορρήτου και χαίρει της πρόσθετης προστασίας που προσφέρουν οι σχετικοί νόμοι που εφαρμόζονται στο συμβαλλόμενο μέρος που την έλαβε και οι αντίστοιχες διατάξεις που εφαρμόζονται από τις κοινοτικές αρχές.
2. Δεν διαβιβάζονται τα ονομαστικά στοιχεία εφόσον υπάρχουν βάσιμοι λόγοι ώστε να πιστεύεται ότι η μεταβίβαση ή χρήση των μεταβιβαζόμενων στοιχείων αντίκειται στις βασικές νομικές αρχές ενός από τα μέρη και ειδικότερα, εφόσον το ενδιαφερόμενο πρόσωπο θα υφίστατο αδικαιολόγητα μειονεκτήματα. Κατόπιν αιτήσεως, το συμβαλλόμενο μέρος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση ενημερώνει το μέρος που παρέχει την αίτηση σχετικά με τη χρήση της παρεχόμενης πληροφορίας και των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται.
3. Τα ονομαστικά στοιχεία διαβιβάζονται μόνο στις τελωνειακές αρχές και, στην περίπτωση που χρειάζεται για λόγους διώξεως, στο δημόσιο κατήγορο και στις δικαστικές αρχές. Τις πληροφορίες αυτές δύνανται να λάβουν άλλα πρόσωπα ή αρχές μόνο μετά από προηγούμενη έγκριση της αρχής, η οποία παρέχει τα στοιχεία.

4. Το συμβαλλόμενο μέρος που παρέχει τα στοιχεία, εξακριβώνει την ακρίβεια των πληροφοριών που πρόκειται να διαβιβάσει. Εφόσον διαπιστώνεται ότι οι πληροφορίες που παρέχονται ήταν ανακριβείς ή πρόκειται να διαγραφούν, το συμβαλλόμενο μέρος που τις παραλαμβάνει ενημερώνεται χωρίς καθυστέρηση. Το μέρος αυτό υποχρεούται να προβεί στη διόρθωση ή διαγραφή.
5. Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων κατά τις οποίες υπερισχύει το δημόσιο συμφέρον, το ενδιαφερόμενο πρόσωπο μπορεί να λάβει, κατόπιν αιτήσεως, πληροφορίες για τις μνήμες δεδομένων και τον σκοπό της μνήμης αυτής.

Άρθρο 11

Χρήση των στοιχείων

1. Τα στοιχεία που λαμβάνονται πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τους σκοπούς του παρόντος πρωτοκόλλου και είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν σε κάθε συμβαλλόμενο μέρος για άλλους σκοπούς, μόνον εφόσον ληφθεί προηγουμένως η γραπτή συγκατάθεση της διοικητικής αρχής, η οποία τα παρέσχε, και αποτελούν αντικείμενο όλων των προρισμών που θέτει η εν λόγω αρχή.
2. Η παράγραφος 1 δεν παρακωλύει τη χρησιμοποίηση στοιχείων σε οποιαδήποτε δικαστική ή διοικητική διαδικασία που κινείται επακολούθως, λόγω παράβασης της τελωνειακής νομοθεσίας.
3. Τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν την ευχέρεια, στα αρχεία αποδεικτικών στοιχείων που τηρούν, στις εκθέσεις και τις μαρτυρίες και σε διαδικασίες και καταγγελίες που παραπέμπονται στα δικαστήρια, να χρησιμοποιούν ως αποδεικτικά στοιχεία πληροφορίες που έχουν λάβει και έγγραφα που συμβουλευθήκαν, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος πρωτοκόλλου.

Άρθρο 12

Εμπειρογνώμονες και μάρτυρες

Υπάλληλος της αρχής στην οποία υποβάλλεται η αίτηση είναι δυνατόν να εξουσιοδοτηθεί να παραστεί, εντός των ορίων της παρακωρηθείσας άδειας, υπό την ιδιότητα του εμπειρογνώμονα ή του μάρτυρα, σε δικαστικές ή διοικητικές διαδικασίες που αφορούν ζητήματα που καλύπτει το παρόν πρωτόκολλο υπό τη δικαιοδοσία άλλου συμβαλλόμενου μέρους, και να προσκομίσει αντικείμενα, έγγραφα ή κυρωμένα αντίγραφα αυτών τα οποία, ενδεχομένως, είναι αναγκαία για τις διαδικασίες. Η αίτηση παραστάσεως πρέπει να αναφέρει επακριβώς για ποιο ζήτημα και υπό ποίαν ιδιότητα ή αρμοδιότητα θα εξετασθεί ο υπάλληλος.

Άρθρο 13

Δαπάνες της συνδρομής

Τα συμβαλλόμενα μέρη παραιτούνται αμοιβαία από κάθε διεκδίκηση επιστροφής δαπανών, τις οποίες επισύρει η εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου, εκτός, όπου κρίνεται σκόπιμο, από δαπάνες για εμπειρογνώμονες και μάρτυρες και για διερμηνείς και μεταφραστές, οι οποίοι δεν εξαρτώνται από δημόσιες υπηρεσίες.

Άρθρο 14

Εφαρμογή

1. Η διαχείριση του παρόντος πρωτοκόλλου ανατίθεται στις κεντρικές τελωνειακές αρχές της Ουκρανίας, αφενός, και τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και, εφόσον χρειάζεται, των τελωνειακών αρχών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφετέρου. Οι προαναφερθείσες αρχές αποφασίζουν σχετικά με όλα τα πρακτικά μέτρα και τις ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του, λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες περί προστασίας των δεδομένων. Έχουν τη δυνατότητα να προβαίνουν σε συστάσεις προς τα αρμόδια σώματα σχετικά με τροποποιήσεις, που θεωρούν ότι πρέπει να επέλθουν στο παρόν πρωτόκολλο.
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη έρχονται σε αμοιβαίες διαβουλεύσεις και, ακολούθως, τηρούνται ενήμερα σχετικά με τους λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής που υιοθετούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος πρωτοκόλλου.

Άρθρο 15

Συμπληρωματικότητα

1. Το παρόν πρωτόκολλο οφείλει να συμπληρώνει και όχι να παρακαλύει την εφαρμογή κάθε συμφωνίας αμοιβαίας συνδρομής που έχει συναφθεί ή δυνατόν να συναφθεί μεταξύ ενός ή περισσότερων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ουκρανίας. Δεν πρέπει, επίσης, να αποκλείει περισσότερο εκτεταμένη αμοιβαία συνδρομή, που παρέχεται με βάση παρόμοιες συμφωνίες.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 11, οι ανωτέρω συμφωνίες δεν θίγουν κοινοτικές διατάξεις που διέπουν τη γνωστοποίηση μεταξύ των αρμοδίων υπηρεσιών της Επιτροπής και των τελωνειακών αρχών των κρατών μελών οποιουδήποτε στοιχείου σχετικά με τελωνειακά ζητήματα κοινοτικού ενδιαφέροντος.

ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 13

Η Κοινότητα και η Ουκρανία δηλώνουν ότι το κείμενο της ρήτρας διασφάλισης δεν παραχωρεί μεταχείριση διασφάλισης της GATT.

ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 23

Χωρίς να θίγονται οι επιφυλάξεις που απαριθμούνται στα παραρτήματα IV και V και οι διατάξεις των άρθρων 37 και 40, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι οι λέξεις "σύμφωνα με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς τους" που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 23 σημαίνουν ότι κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ρυθμίζει την εγκατάσταση και λειτουργία εταιρειών στο έδαφός του, με την προϋπόθεση ότι οι ρυθμίσεις αυτές δεν συνεπάγονται, όσον αφορά την εγκατάσταση και λειτουργία των εταιρειών του άλλου μέρους, νέες επιφυλάξεις όσον αφορά τη μεταχείριση, όχι λιγότερο ευνοϊκή από αυτή που παραχωρεί στις δικές του εταιρείες ή σε εταιρείες ή υποκαταστήματα ή θυγατρικές εταιρείες τρίτης χώρας.

ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24

Η εμπορική παρουσία των εταιρειών εσωτερικών πλωτών μεταφορών ενός συμβαλλόμενου μέρους στο έδαφος του άλλου μέρους ρυθμίζεται σύμφωνα με τη νομοθεσία που εφαρμόζεται στα κράτη μέλη ή στην Ουκρανία, εκτός εάν είναι δυνατόν να συμφωνηθούν ειδικές ευνοϊκότερες διατάξεις που διέπουν αυτήν την

εμπορική παρουσία, και εφόσον η παρουσία αυτή δεν διέπεται από άλλα νομοθετικά μέσα δεσμευτικά για τα μέρη.

Νοείται ότι η εμπορική παρουσία έχει τη μορφή θυγατρικών ή υποκαταστημάτων όπως ορίζεται στο άρθρο 25.

Ο όρος "νομοθεσία που εφαρμόζεται" μεταφράζεται στην ουκρανική γλώσσα με τη φράση ДІЙУСНЄ ЗАКОНДРАУСТУО

ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ "ΕΛΕΓΧΟΥ"
ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 25 παρ. β ΚΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 36

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη επιβεβαιώνουν ότι κατανοούν αμοιβαία ότι το θέμα του ελέγχου εξαρτάται από τα πραγματικά γεγονότα της συγκεκριμένης περίπτωσης.
2. Για παράδειγμα, μία επιχείρηση θεωρείται ότι "ελέγχεται" από άλλη επιχείρηση και συνεπώς είναι θυγατρική αυτής εφόσον :
  - η άλλη επιχείρηση κατέχει άμεσα ή έμμεσα την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου ή
  - η άλλη επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίσει ή να παύσει την πλειοψηφία του διοικητικού οργάνου, του οργάνου διαχείρισης ή του εποπτικού οργάνου και είναι συγχρόνως μέτοχος ή μέλος της θυγατρικής.
3. Αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη θεωρούν ότι η απαρίθμηση των κριτηρίων της παραγράφου 2 δεν είναι περιοριστική.

ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 42

Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι, για τους σκοπούς της συμφωνίας, η πνευματική, βιομηχανική και εμπορική ιδιοκτησία περιλαμβάνει ειδικότερα τα δικαιώματα δημιουργού, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος δημιουργού για τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και τα συγγενικά δικαιώματα, τα δικαιώματα που αφορούν την ευρεσιτεχνία, τα βιομηχανικά σχέδια, τις γεωγραφικές ενδείξεις, συμπεριλαμβανομένων των ονομασιών προέλευσης, των εμπορικών σημάτων και των σημάτων υπηρεσιών, τις τοπογραφίες ολοκληρωμένων κυκλωμάτων καθώς και την προτασία από τον αθέμιτο ανταγωνισμό, όπως αναφέρεται στο άρθρο 10 α της σύμβασης του Παρισιού για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας και την προστασία πληροφοριών για την τεχνογνωσία που δεν έχουν κοινολογηθεί.

Τα συμβαλλόμενα μέρη δηλώνουν ότι ο όρος "πνευματική, βιομηχανική και εμπορική ιδιοκτησία" μεταφράζεται στην ουκρανική γλώσσα ως "intelektualna vlasnist".

ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 94

Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν, για τον σκοπό της ορθής ερμηνείας και πρακτικής εφαρμογής, ότι ο όρος "εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις" που περιέχεται στο άρθρο 94 της συμφωνίας σημαίνει περιπτώσεις σημαντικής παράβασης της συμφωνίας από ένα από τα μέρη. Σημαντική παράβαση της συμφωνίας συνίσταται σε

- a) αποκήρυξη της συμφωνίας για την οποία δεν προβλέπεται κύρωση βάσει των γενικών κανόνων του διεθνούς δικαίου

ή

β) παραβίαση των ουσιωδών στοιχείων της συμφωνίας που εκτίθενται στο άρθρο 2.

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 13 α

Νοείται ότι οι διατάξεις του άρθρου 13 α δεν έχουν ως στόχο ούτε ως αποτέλεσμα να επιβραδύνουν, δυσχεραίνουν ή παρακωλύουν τις διαδικασίες που προβλέπονται στις σχετικές νομοθεσίες των συμβαλλομένων μερών όσον αφορά τις έρευνες κατά του ντάμπινγκ και των επιδοτήσεων.

Ανταλλαγή επιστολών σε σχέση με το κεφάλαιο περί εγκατάστασης των εταιρειών, Τίτλος IV κεφάλαιο 2

Επιστολή του αναπληρωτού υπουργού Εξωτερικών Makarenko προς το διαπραγματευτή της Κοινότητας

Κύριε,

Αναφέρομαι στη συμφωνία Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας που μονογραφήθηκε στις 23 Μαρτίου 1994.

Όπως ειρόνισα κατά τις διαπραγματεύσεις, η Ουκρανία παραχωρεί στις κοινοτικές εταιρείες που εγκαθίστανται και λειτουργούν στην Ουκρανία προνομιακή μεταχείριση όσον αφορά ορισμένες πλευρές. Εξήγησα ότι αυτό είναι σύμφωνο με την πολιτική της Ουκρανίας για την προώθηση, με κάθε τρόπο, της εγκατάστασης κοινοτικών εταιρειών στην Ουκρανία.

Τούτου δοθέντος, αντιλαμβάνομαι ότι κατά την περίοδο μεταξύ της ημερομηνίας μονογράφησης της παρούσας συμφωνίας και της έναρξης ισχύος των άρθρων που αφορούν την εγκατάσταση των εταιρειών, η Ουκρανία δεν θα θεσπίσει μέτρα ή ρυθμίσεις που εισάγουν ή οξύνουν τη διάκριση μεταξύ των κοινοτικών και των ουκρανικών εταιρειών ή εταιρειών κάθε άλλης τρίτης χώρας, σε σχέση με την κατάσταση που ισχύει κατά την ημερομηνία μονογράφησης της παρούσας συμφωνίας.

Θα σας ήμουν υπόχρεος αν θέλατε να μου γνωρίσετε τη λήψη της παρούσας επιστολής.

K. Makarenko
Αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών

Απάντηση

Κύριε,

Σας ευχαριστώ για την επιστολή σας με ημερομηνία ..... η οποία έχει ως εξής:

"Κύριε,

Αναφέρομαι στη συμφωνία Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας που μονογραφήθηκε στις 23 Μαρτίου 1994.

Όπως ειρόνισα κατά τις διαπραγματεύσεις, η Ουκρανία παραχωρεί στις κοινοτικές εταιρείες που εγκαθίστανται και λειτουργούν στην Ουκρανία προνομιακή μεταχείριση όσον αφορά ορισμένες πλευρές. Εξήγησα ότι αυτό είναι σύμφωνο με την πολιτική της Ουκρανίας για την προώθηση, με κάθε τρόπο, της εγκατάστασης κοινοτικών εταιρειών στην Ουκρανία.

Τούτου δοθέντος, αντιλαμβάνομαι ότι κατά την περίοδο μεταξύ της ημερομηνίας μονογράφησης της παρούσας συμφωνίας και της έναρξης ισχύος των άρθρων που αφορούν την εγκατάσταση των εταιρειών, η Ουκρανία δεν θα θεσπίσει μέτρα ή ρυθμίσεις που εισάγουν ή οξύνουν τη διάκριση μεταξύ των κοινοτικών και των ουκρανικών εταιρειών ή εταιρειών κάθε άλλης τρίτης χώρας, σε σχέση με την κατάσταση που ισχύει κατά την ημερομηνία μονογράφησης της παρούσας συμφωνίας.

Θα σας ήμουν υπόχρεος αν θέλατε να μου γνωρίσετε τη λήψη της παρούσας επιστολής."

Έχω την τιμή να σας γνωρίσω τη λήψη της παρούσας επιστολής.

ISSN 0254-1483

COM(94) 226 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR

11

Αριθ. καταλόγου : CB-CO-94-240-GR-C

ISBN 92-77-69548-X
